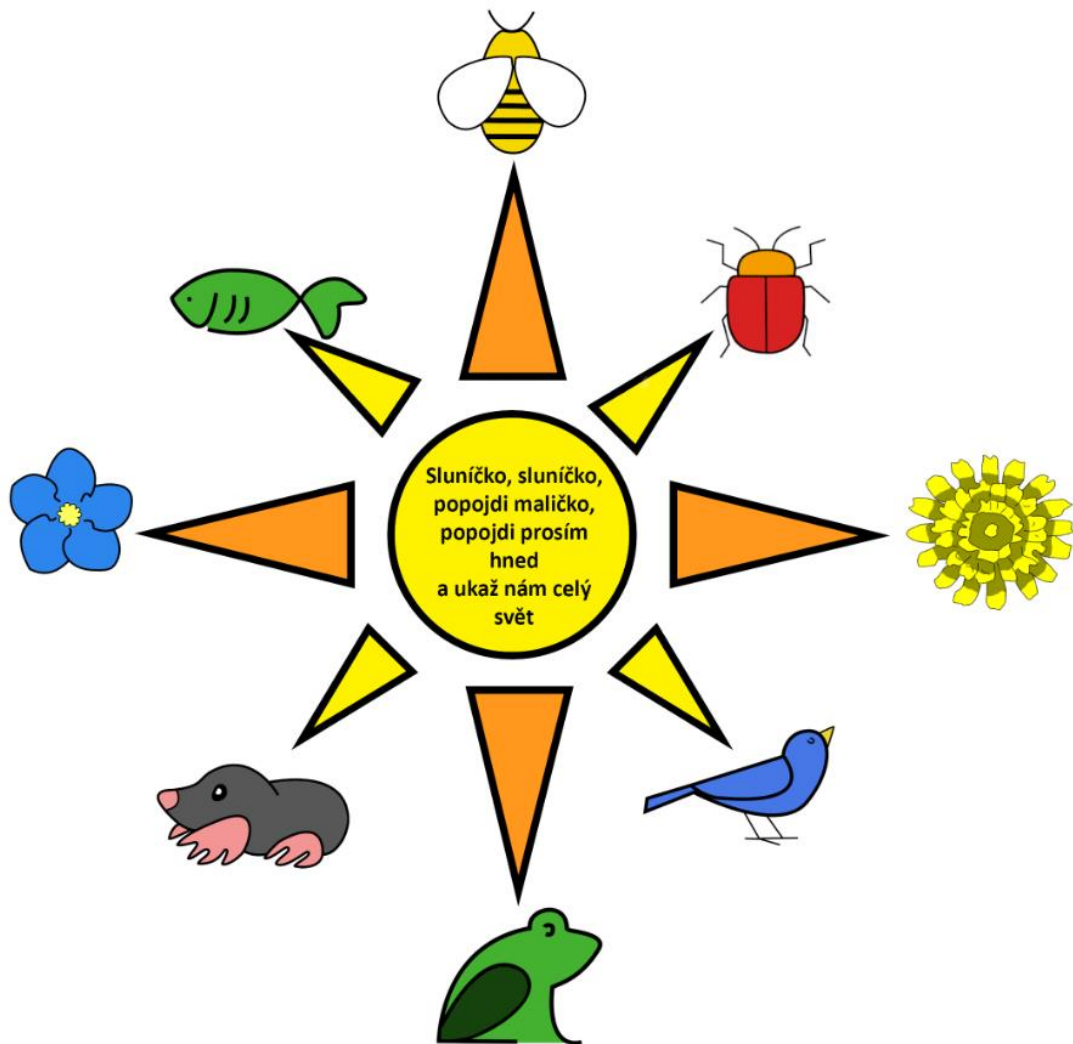

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Mateřská škola Brandýs n.L. – Stará Boleslav, Pražská 297

Odloučené pracoviště, Brandýs n.L.- Stará Boleslav, Na Okraji 2515

Platnost pro období 2020-2023

Projednáno a schváleno na pedagogické radě dne: 14.09.2020

1. Identifikační údaje:

Název školy	Mateřská škola, Brandýs n.L.- Stará Boleslav, Pražská 297
Sídlo školy	Brandýs nad Labem- Stará Boleslav, Pražská 297, 250 01
Sídlo odloučeného pracoviště	Mateřská škola, Brandýs n. L.- Stará Boleslav, Na Okraji 2515
IČO	437 53 604
Telefon	326 902 574
e-mail	info@msprazska.cz , reditelka@msprazska.cz , naokraji@msprazska.cz
Www stránky	www.msprazska.cz
Datová schránka	W2u8ekw
Číslo bankovního účtu	185727504 /0600
Statutární orgán školy	Monika Fantová, ředitelka, mobil 606 550 521
Zástupce statutárního orgánu	Blanka Řapková, mobil 778 759 970
Účetní MŠ Pražská 297	Tereza Lafková, e-mail kancelar@msprazska.cz
Zřizovatel	Město Brandýs nad Labem - Stará Boleslav
Kontakty na zřizovatele	326 909 111 ústředna, 326 905 591 odbor školství
Provozní doba	6.30 – 16.30 hodin
Součást školy	Školní jídelna
Vedoucí školní jídelny	Petra Šindelářová, mobil 702 007 752 odhlašování stravy e-mail jidelna@msprazska.cz
Název ŠVP	Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání <i>„Sluníčko, sluníčko, popojdi maličko, popojdi prosím hned a ukaž nám celý svět.“</i> Platnost: 1.9.2020 – 31.8.2023

Obsah

Titulní strana.....	1
Obsah.....	2
1. Identifikační údaje o mateřské škole	3
2. Obecná charakteristika mateřské školy.....	4
3. Podmínky předškolního vzdělávání.....	5
3.1. Materiální podmínky – věcné vybavení.....	6
3.2. Životospráva.....	7
3.3. Psychosociální podmínky.....	8
3.4. Organizace a interní pravidla.....	9
3.5. Řízení mateřské školy.....	11
3.6. Personální a pedagogické zajištění.....	11
3.7. Informační a komunikační systém, spoluúčast rodičů.....	12
3.8. Hospitační a kontrolní činnost, vzdělávání pracovníků.....	13
3.9. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními potřebami.....	13
3.10. Podmínky vzdělávání nadaných dětí.....	16
3.11. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	16
3.12. Podmínky předškolního vzdělávání.....	17
4. Organizace vzdělávání.....	17
4.1. Uspořádání školy a jednotlivých tříd, pravidla pro zařazování dětí.....	17
4.2. Kritéria pro přijímání dětí.....	18
4.3. Druhy učení, metody a formy práce.....	18
4.4. Další aktivity.....	19
5. Charakteristika vzdělávacího programu.....	20
5.1. Integrované bloky.....	20
6. Vzdělávací obsah.....	22
6.1. Přehled názvů integrovaných bloků a jejich závazných témat.....	23
6.2. Pravidla pro tvorbu třídních vzdělávacích programů.....	47
6.3. Schéma Školního vzdělávacího programu.....	48
7. Evaluační systém a pedagogická diagnostika.....	49
8. Přílohy	

2. Obecná charakteristika školy

Mateřská škola Pražská je osmitřídni školou s celkovým počtem dětí 179.

Pracoviště:

Mateřská škola – Pražská 297, Brandýs nad Labem – Stará Boleslav

Mateřská škola – Na Okraji 2515, Brandýs nad Labem – Stará Boleslav

Mateřská škola Pražská 297:

od roku 1993 je škola právním subjektem, hospodaří jako příspěvková organizace.

Nachází se nedaleko centra města u hlavní silnice se zahradou. Má dvě budovy, které jsou propojeny spojovací suterénní chodbou. Jedna část je v účelové budově (dále označení A), druhá menší část v budově neúčelové (dále označení B), kde úpravou vznikly dvě třídy s nižší kapacitou. Škola má čtyři věkově smíšené třídy, ve kterých je zapsáno 83 dětí. V budově A jsou třídy Pomněnka a Pampeliška, s kapacitou každá 24 dětí, v budově B třídy Žabka a Včelka s kapacitou 18 a 17 dětí.

Škola zajišťuje celoroční a celodenní provoz, a to od 6,30 hodin do 16,30. hodin. Předškolnímu vzdělávání se věnuje 9 učitelek, 1 asistentka pedagoga. O čistotu prostředí a děti se stará školnice a 1 uklízečka.

Učitelky jsou všechny středoškolsky vzdělané s bohatou praxí v mateřské škole, kolektiv je stabilní. Jedna z učitelek studuje vysokou školu obor Speciální pedagogika.

Nedílnou součástí školy je školní kuchyně, která je vybavena potřebnými zařízeními pro výrobu a přípravu stravy pro děti a zaměstnance mateřské školy. Pracuje zde 1 vedoucí kuchařka s bohatou praxí, 1 kuchařka a pomocná kuchařka.

Škola je dobře vybavena potřebným zázemím pro všechny pracovnice, včetně pomůcek, strojů a přístrojů pro jejich práci. Ve věkově smíšených třídách jsou vytvořeny dle prostorových možností hrací koutky. V suterénních částech budovy jsou všechny potřebné provozní a skladové místnosti: sborovna s odbornou knihovnou, kancelář hospodářky, sklady pomůcek a výtvarného materiálu, sklady prádla, prádelna, keramická pec, šatny a WC s umývárnou pro provozní i pedagogické pracovníky, sklady pro školní jídelnu. V přízemí v budově A je ředitelna, dvě šatny pro děti a nástěnky s informacemi pro rodiče. V mezipatře je jedna třída a druhá třída je v prvním patře. Každá třída má umývárnu s WC a místnost pro uložení lehátek, lůžkovin. Třída Pampeliška má k dispozici malý výtvarný sklad spolu s výtahem pro dopravu stravy. V budově B je v suterénu malý výtvarný sklad, v mezipatře se nacházejí dvě třídy, které mají WC a umývárnu společně, dvě šatny a WC pro zaměstnance.

Mateřská škola je obklopena zahradou se vzrostlými stromy. Další zahrada se nachází mimo areál mateřské školy.

Odloučené pracoviště - Na Okraji 2515, Brandýs nad Labem – Stará Boleslav:

je v provozu od 1.9.2015, nachází se na okraji města v rozhraní staré a nové zástavby. Obě budovy (v každé z nich dvě třídy MŠ) jsou spojeny propojovacím prostředním traktem, ve kterém se nachází kancelář, keramická dílna a technické zázemí. Z prostředního traktu vede vstup do víceúčelové herny – tělocvičny.

Mateřská škola je čtyřtřídní mateřská škola s celodenním provozem pro 96 dětí ve čtyřech heterogenních třídách (Krtečci, Rybičky, Ptáčci a Broučci). Škola zajišťuje celoroční a celodenní provoz, a to od 6,30 hodin do 16,30. hodin.

O děti pečuje 9 učitelek, 1 asistentka pedagoga a kuchařka. Jídlo je dováženo z MŠ Pražská, o čistotu se stará školník a 2 uklízečky. Všechny 9 pedagogických pracovníků je odborně středoškolsky vzdělaných s praxí v mateřské škole.

Kolektiv pracuje pod vedením Blanky Řapkové zástupkyně statutárního orgánu ředitelky školy, která má dlouholetou praxi v mateřské škole.

Škola je dobře vybavena potřebným zázemím pro všechny zaměstnance, včetně pomůcek, strojů a elektronického vybavení pro jejich práci. Ve věkově smíšených třídách jsou vytvořeny dle prostorových možností hrací koutky, v každé třídě je umístěna interaktivní tabule.

Dvě třídy se nachází v přízemí a dvě třídy jsou v prvním patře. Všechny třídy mají svou výdejnu stravy, umývárnu s WC, šatnu pro děti, místnost pro učitelku, sklady pomůcek a výtvarného materiálu a místnost na uskladnění lehátek a lůžkovin.

Do provozních částí budovy patří: sborovna s knihovnou, kancelář zástupce statutárního zástupce mateřské školy, sklad špinavého prádla, keramická dílna s pecí, úklidové místnosti, sauna s odpočívárnou. V prostředním traktu je i velká víceúčelová herna pro děti, která slouží k pohybovým aktivitám dětí, dále k divadelním představením, koncertům a také jako zázemí pro aktivity a kroužky MDDM Brandýs nad Labem – Stará Boleslav. MŠ je obklopena zahradou.

3. Podmínky předškolního vzdělávání

3.1 Materiální podmínky-věcné vybavení

Zřizovatelem školy je Město Brandýs nad Labem-Stará Boleslav. Od 1.9.2015 došlo ke změně zřizovací listiny a novému zařazení do sítě škol, k mateřské škole je přiřazeno Odloučené pracoviště Na Okraji, Brandýs nad Labem – Stará Boleslav.

Škola čerpá finanční prostředky na provoz od svého zřizovatele. Ze státního rozpočtu prostřednictvím KÚ čerpá finanční prostředky na mzdy zaměstnanců. Ředitelka školy samostatně sestavuje rozpočet a konzultuje ho se svým zřizovatelem.

Materiální podmínky školy jsou na vysoké úrovni, škola obdržela vždy odůvodněný objem finančních prostředků na provoz. Škola má ve výpůjčce budovy a pozemky, investiční majetek. Ostatní dlouhodobý hmotný i nehmotný majetek má škola ve vlastnictví.

opravy větších rozměrů a investic jsou nárokovány u zřizovatele a dle jeho možností prováděny.

Mateřská škola Pražská 297:

V roce 2015 byla ukončena proměna zahrady na přírodní zahradu. Škola získala finanční prostředky na tuto proměnu z EU. Zateplení bylo také zrealizováno z prostředků EU.

Materiální vybavení tříd splňuje platné hygienické a bezpečnostní normy. Všechny naše třídy jsou složeny z části se stolky a herny s kobercem, nábytkem, hračkami a klavírem. Dle prostorových možností jsou vytvořeny hrací koutky. Třídy jsou velmi dobře vybaveny hračkami a pomůckami splňujícími hygienické požadavky a jsou dětem bez problému zpřístupněny. Snažíme se, aby prostředí bylo podnětné, estetické a zároveň bezpečné pro děti. Děti se spolupodílejí na jeho úpravě, dotvářejí ho svými výtvy. Rodiče mají možnost prohlédnout si výtvarné práce svých dětí na nástěnkách v šatnách a různé stavby či výrobky a výstavky dětí přímo ve třídách. Společně s provozními zaměstnanci především uklízečkami, školnicí a školníkem dbáme, aby všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňovaly bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů. Dětský nábytek, hygienické zařízení (umývárny, toalety) i vybavení pro odpočinek dětí, jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům. Vhodnou volbou nábytku a jeho umístěním je splněna zásada bezpečnosti. I ostatní vybavení školy, odloučeného pracoviště a jídelny jako celku plně odpovídá platné legislativě. Bezpečnost tělovýchovného náradí a zahradního vybavení je pravidelně revidována odbornou firmou k tomu způsobilou.

V uplynulém období bylo obměněno a doplněno vybavení kuchyně, včetně konvektomatu. V srpnu 2017 byla dokončena oprava střechy nad objektem budovy B, včetně výměny krovových prvků a pokládky nové střešní krytiny. V roce 2019 byla do některých tříd nainstalována klimatizace z důvodu snížení teplot v letních obdobích a dále byla do všech tříd v MŠ Pražská umístěna čistička vzduchu.

Všechny třídy jsou naplňovány pouze na stanovenou hygienickou kapacitu, maximální počet ve třídě je 24 dětí, třídy jsou prostorné, světlé a bezpečné.

Mateřská škola Pražská má k dispozici 2 zrekonstruované přírodní zahrady, které se využívají celý rok. Bohužel je nepříjemným zjištěním, že dřevěné hrací prvky, kterých je na zahradách zastoupeno více, nemají dlouhou životnost a je nutná jejich častější oprava. Jeden prvek bude demontován z důvodu bezpečnosti dětí. Jedna zahrada je přímo v areálu mateřské školy, druhá v těsné blízkosti. Obě zahrady jsou z důvodu bezpečnosti celé oplocené.

Zahrada v areálu MŠ: v době pobytu dětí venku je branka se vstupem na Pražskou ulici uzamčena. Zahrada je dostatečně prostorná, vybavená altány pro venkovní výuku, vodními prvky, prolézacím tunelem, uměle vytvořeným kopcem, vrbovými chýšemi a tunely, 3 pískovišti, zahradní sprchou, prolézačkami a zatravněnými plochami pro hry dětí. Na této zahradě je dostatek stínu, jsou zde veliké vzrostlé stromy. V letním období jsou využívány vodní prvky-zahradní sprcha a rozstříkovače. K zastínění v letním období slouží i několik slunečníků. Děti mají k dispozici spoustu hraček na písek, které jsou průběžně kontrolovány a obměňovány.

Všechna pískoviště jsou z hygienických důvodů zakryta plachtami, které se snímají pouze při používání. Písek je měněn podle potřeby dodavatelskou firmou s příslušnými atesty.

Druhá zahrada, tzv. Planta, je vybavena domečkem s průlezem, pískovištěm, prolézačkami, pocitovým chodníčkem, jsou zde vysazeny stromy k vytvoření stínu. I zde jsou dětem k dispozici hračky na písek, které jsou také průběžně kontrolovány a obměňovány. Písek je také zakryt plachtou a písek je vyměňován v pravidelných intervalech příslušnou firmou.

Mateřská škola Na Okraji 2515, Brandýs nad Labem – Stará Boleslav:

Na odloučeném pracovišti je nová zahrada, vybavená prolézačkami, skluzavkami, altánem, pískovišti. V roce 2016 byla zahrada dále rekultivována, byly zde vysazeny stromy, keře, vybudováno nové pískoviště a začleněny 4 kreslicí tabule. Písek v pískovištích je překryt plachtami a je měněn podle potřeby dodavatelskou firmou s příslušnými atesty. Děti mají k dispozici spoustu hraček na písek, které jsou průběžně kontrolovány a obměňovány. zahrady jsou z důvodu bezpečnosti celé oplocené. Zahrada je z důvodu bezpečnosti oplocená.

Plachta nezakrývá celý povrch pískoviště, bude potřebná výměna. Na zahradě není zajištěn dostatečný stín pro pobyt dětí venku v parných obdobích ani žádná alternativa pro osvěžení dětí v podobě zahradní sprchy nebo jiných vodních prvků. Bedny na uschování hraček jsou nebezpečné – skřípnutí prstů. Navíc mají černou barvu a v době parna jsou horké. U hrací sestavy – věže – chybí dopadová plocha, je vysoká.

O zahrady obou mateřských škol se stará školník, jsou sekány a je zde i udržována zeleň.

Na používání zahrad je u obou MŠ vytvořen rozpis pobytu jednotlivých tříd, a tak je zde vždy pouze omezený počet dětí. Při pobytech venku je dodržován počet dětí na jednu učitelku.

3.2. Životaspráva

Stravování

Součástí mateřské školy je školní jídelna, na plnohodnotnou a vyváženou stravu a přípravu jídla dbá především vedoucí školní jídelny a kuchařky, které sestavují jídelníček odpovídající zásadám zdravé výživy dětí. Je dodržována technologie přípravy pokrmů i nápojů. Jídelníček je konzultován i s ředitelkou školy a zástupkyní, je pravidelně vyvěšován všem rodičům v halách obou budov a v šatnách všech tříd na odloučeném pracovišti. Informace o stravování dětí a aktuální jídelníček jsou umístěny i na webových stránkách školy. Jsou dodržovány časy mezi podáváním jednotlivých jídel, je zajištěn ve všech třídách pitný režim.

Z důvodu prevence před výskytem infekčních a epidemiologických onemocnění si děti budou nosit vlastní lahvičky s pitím. V případě potřeby budou dětem doplňovány. K dispozici je voda, šťáva. Samozřejmostí je podání nápoje a možnost přídavku při podávání pokrmů.

Dětem podáváme dostatek čerstvé i vhodně upravené dušené a vařené zeleniny, ovoce, ryby, luštěniny. Vyhýbáme se pokrmům smaženým, nadměrnému používání vajec a cukrů. Děti mají možnost určit si velikost porce, vzít si přídavek. Je nepřípustné děti do jídla nutit.

Dětem a jejich rodičům umožňujeme na základě Provozního řádu školy a po vzájemné dohodě i pozdější nástupy do mateřské školy. Provozní řád školy a Školní řád jsou přílohou tohoto ŠVP.

Pobyt dětí venku, volnost pohybu venku i uvnitř

Pobyt dětí venku je realizován za vhodného počasí, sledujeme nejen kvalitu ovzduší, ale i venkovní teplotu. Dbáme, aby děti nebyly vystavovány příliš velkému chladu ani horku a slunečnímu svitu. Celoročně využíváme našich zahrad, na kterých se děti pravidelně podle harmonogramu střídají, při vycházkách je vždy dodržován počet dětí na jednu učitelku. Při vycházkách do města, výletech a dalších akcích je vždy dozor zajištěn minimálně dvěma pracovníci. Dbáme na to, aby pobyt dětí venku byl 2 hodiny, s ohledem na teplotu a kvalitu ovzduší.

Pravidelně rovněž kontrolujeme čistotu a bezpečnost zahrad a stav zahradního vybavení.

Vyjíždíme s dětmi na ozdravné pobyty na hory podle zájmu rodičů, pro ostatní děti zajišťujeme v této době normální provoz v mateřské škole.

Pro zajištění pitného režimu venku a zároveň k zajištění hygienických podmínek a jako prevence proti epidemiologickým onemocněním má každé dítě svou lahev na pití. V případě vypití je vždy lahev v kuchyni nebo na Odloučeném pracovišti v kuchyňce doplněna.

Děti mají zajištěn i dostatečný pohyb uvnitř mateřské školy, nechybí různé tělovýchovné vybavení – lavičky, žebřiny, trampolíny, koza atd. a při všech těchto aktivitách vždy dbáme na bezpečnost dětí. Nářadí uvnitř i venku podléhá pravidelným revizím.

Potřeba spánku a odpočinku

Respektujeme individuální potřebu spánku a odpočinku u dětí (diferencovaný odpočinek). Všem dětem čteme nebo vypravujeme pohádky a příběhy, poté děti, které nemají potřebu spánku, mají možnost vybrat si klidové aktivity.

3.3. Psychosociální podmínky

Hlavní prioritou naší mateřské školy jsou spokojené děti, a potažmo rodiče. S tím souvisí určitá úroveň vystupování a chování všech zaměstnanců MŠ. Všichni zaměstnanci naší mateřské školy jsou nejen kvalifikovaní, týmoví, ale i empatictí a svou práci dělají s láskou. Pro děti jsou vzorem a příkladem. Spokojený zaměstnanec má velký vliv na sociální klima prostředí, které se odráží nejen na klidné a pokojné atmosféře, ale i na samotné práci. Ve vztazích mezi dospělými a dětmi rozvíjíme vzájemnou toleranci, ohleduplnost a zdvořilost.

Práce kvalifikovaných, spokojených učitelek vede k přirozeně se rozvíjejícímu ve všech oblastech, vyrovnanému a spokojenému dítěti, v neposlední řadě i k pozvolné, nenásilné adaptaci nově přichozících dětí. Samozřejmostí je respektování individuálních potřeb jednotlivých dětí a reakce na ně. Na děti jsou kladeny přiměřené nároky. Víme, že každé dítě je osobnost a je důležité, aby nebylo v žádném případě podceňováno a zesměšňováno, ale právě naopak, aby bylo

podporováno a stala se z něj sebevědomá osobnost se schopností se rozhodovat. Všechny děti mají stejná práva, stejné možnosti, ale také povinnosti.

Každá třída má stanovená svá třídní pravidla chování a vzájemného porozumění. Jsou utvořena za spoluúčasti dětí a podle situací se pravidla stále doplňují. Cílem je tato pravidla respektovat a dodržovat tak, aby se vytvořil kolektiv spokojených kamarádů. Děti jsou též průběžně seznamovány s pravidly bezpečnosti, dále s prevencí úrazů, šikany a jiných sociálně-patologických jevů. Učitelky jsou schopné zajistit svojí kvalitní prací rozvoj dítěte i bez zařazování kroužků a dalších nadbytečných aktivit.

Stěžejním záměrem je naplňování, respektování a uspokojování potřeb biologických, psychických a sociálních. Každému dítěti je třeba poskytovat takovou pomoc a podporu, kterou individuálně potřebuje. Potřeby dětí jsou tedy východiskem pro konkretizaci cílů předškolní výchovy a obsahu práce mateřské školy. Uvědomujeme si, že v souvislosti s potřebami je nutné respektovat především zájmy dětí. Naším cílem je, aby se všichni v mateřské škole cítili bezpečně a spokojeně. Volnost je vyvážena potřebným řádem a pravidly, která dávají dětem pocit jistoty.

Pedagogické aktivity jsou realizovány v souladu s potřebami a zájmy každého dítěte, vychází z jeho aktuálního stavu a z konkrétních situací. Samozřejmostí je rovnocenné postavení všech dětí, vzájemná důvěra ve vztazích, prevence šikany a jiných sociálně-patologických jevů. Dbáme na to, aby se učitelky chovaly dle zásad zdravého životního stylu a byly tak přirozeným vzorem pro děti. Stěžejním pro nás je, aby se pedagogický styl projevoval empatickým a vstřícným přístupem k dětem a počítal s aktivní účastí a samostatným rozhodováním dětí.

Rovněž pravidelný rytmus a řád mateřské školy vychází z potřeb především dětí, ale i dospělých. Dále se řídíme Listinou práv a svobod dítěte a Úmluvou o právech dítěte.

Adaptace

Pro všechny nově přijaté děti je umožněn adaptační proces, škola umožňuje v tomto období i kratší pobyt dětí, který se postupně prodlužuje a umožňuje i pobyt rodiče s dítětem v úplných začátcích docházky.

Tato adaptační doba je umožněna dětem i po nástupu po delší absenci či v jiných případech.

Děti jsou do tříd zařazovány s přihlédnutím k přání rodičů, umožňujeme zařazení sourozenců do jedné třídy, dbáme na vyrovnané skupiny dětí v jednotlivých třídách z hlediska věku a pohlaví. Nově přijímané děti a jejich rodiče mají možnost seznámit se s prostředím školy a programem ještě před zahájením docházky na schůzce pro rodiče.

3.4. Organizace a interní pravidla

Denní režim

Uspořádání dne v mateřské škole je řešeno tak, aby respektovalo potřeby dětí v oblasti spontánních činností, podporuje činnosti dětí venku, využívá nabídek z třídních programů a

respektuje každodenní potřeby dětí jak obecně lidské, tak i zvláštní věkové, individuální a specifické.

Učitelky se maximální měrou věnují dětem a jejich vzdělávání, pro realizaci činností jsou vytvářeny vhodné podmínky. Během dne jsou zařazovány spontánní a řízené činnosti, skupinové, individuální a frontální činnosti. Rovněž je dbáno na osobní soukromí dětí. Ty jsou vedeny ke stravovacím a hygienickým návykům, k pořádku.

V zimním období se děti z obou škol pravidelně otužují v sauně (sauna v MŠ Na Okraji). Víceúčelová herna je plně využívána k pohybovým aktivitám.

Orientační čas	Činnost
6.30 – 9.15	Scházení dětí, spontánní hry, cvičení a pohybové aktivity, svačina
9.15 – 9.45	Společné činnosti,
9.45 – 11.45	Pobyt dětí venku
11.45 – 12.30	Příprava na oběd, oběd
12.30 – 14.00	Četba, odpočinek
14.00 – 14.30	Hygiena, svačina
14.30 – 16.30	Spontánní hra dětí, rozcházení

Pravidla jednotlivých tříd

V každé třídě si vytváříme spolu s dětmi vlastní pravidla, která se nejen snažíme dodržovat, ale i se na jejich porušování navzájem upozorňovat.

Při sestavování pravidel dbáme nejen na slušné chování k sobě navzájem, na kamarádství a sounáležitost, samostatnost, ale i na zásady komunikace, toleranci a rovnocenné postavení všech dětí i dospělých. Systém vzdělávání v heterogenních třídách považujeme za stěžejní.

Vytváření vhodných materiálních podmínek

Učitelka si prostředí své třídy spoluvytváří spolu s dětmi, má možnost si vybírat nejen nábytek, ale i hračky a pomůcky, výtvarný materiál, výmalbu třídy, koberec, květinovou výzdobu v rámci rozpočtu školy. Prostor třídy i celé mateřské školy má výchovný, socializační faktor, dětem je nabízeno prostředí podnětně a esteticky vyvážené a funkční.

Informace o dětech

Dětem jsou vedena portfolia, zakládáme do nich dokumentaci, která sleduje jejich vývoj od doby vstupu do mateřské školy až po odchod do školy základní. Tato portfolia jsou umístěna v jednotlivých třídách, rodiče jsou o nich informováni a mohou do nich nahlížet. Rovněž tak mohou konzultovat s učitelkami výchovnou problematiku po dohodě v době nepřímé výchovné práce učitelky. Závažnější výchovné či jiné problémy mohou rodiče po dohodě konzultovat i s ředitelkou školy, která nabídne řešení i zprostředkuje kontakty na poradenská zařízení.

3.5. Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců mateřské školy (pedagogického i provozního personálu) jsou přesně vymezeny. Zaměstnanci jsou s nimi seznámeni.

V MŠ panuje klidné tvůrčí prostředí. Zaměstnanci mají možnost spolupodílet se na rozhodování v zásadních otázkách ŠVP a průběžně ho dále spolu s vedením vylepšovat a dotvářet. Ředitelka bere na zřetel názory zaměstnanců a snaží se jim poskytovat dostatek volnosti. Vhodným delegováním některých pravomocí či úkolů na zaměstnance chce ředitelka dosáhnout jejich kladné motivace k dalšímu společnému rozvoji školy. Práce všech zaměstnanců je vyhodnocována na základě kontrolního a hospitačního plánu ředitelky nebo průběžnou kontrolou a pozorováním. Ředitelka vede zaměstnance k tomu, aby si uvědomili, že vzájemná spolupráce je nezbytná pro fungující pracovní tým. Důležitým partnerem jsou pro nás rodiče. Výsledky pedagogické práce a celkový chod MŠ průběžně vyhodnocujeme, a to na pedagogických nebo provozních poradách a v rámci autoevaluačního systému. Aktuální problémy řešíme okamžitě. Pro pedagogické pracovníky jsou v režimu školy zařazeny pravidelné porady 1x za měsíc, s možností změn dle daných potřeb. Přestože má škola různorodou škálu pracovních pozic, pracuje jako jeden tým. Každá pracovní pozice má svoji významnou důležitost a jedna bez druhé by nemohla zajistit potřebnou úroveň vzdělávání v naší škole.

3.6. Personální a pedagogické zajištění

Všichni pedagogičtí pracovníci splňují předepsanou odbornou kvalifikaci. Všichni zaměstnanci mají stanoveny své povinnosti formou podepsaných pracovních náplní, v mateřské škole je vedena evidence pracovní doby.

Dle aktuálních požadavků na vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními působí na naší škole též asistenti pedagoga. Chod školy dále zajišťují pracovnice kuchyně, hospodářka, externí účetní, školnice, školník a uklízečky.

Učitelé projevují zájem o své další vzdělávání. Na pedagogických radách si sdělují poznatky získané na seminářích a vzdělávacích akcích. Využívají též samostudia odborné literatury, vzájemných konzultací. Ředitelka sleduje a podporuje profesní růst svůj i celého kolektivu. Nechává učitelé vybírat si individuálně semináře a školení dle vlastního zájmu a potřeb, ale též sama dle svého uvážení a zkušeností vybírá jednotlivým pracovnícům vzdělávací akce sama.

Probíhají též vzájemné naslechy.

Jednání a chování všech zaměstnanců školy musí být v souladu se společenskými pravidly, aby byly především dobrým vzorem pro děti. Svým vystupováním by měli dávat najevo otevřenost a ochotu při jednání s rodiči, partnery a ostatní veřejností. Každý pedagog musí jednat dle zásad výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Vedoucí učitelka odloučeného pracoviště a zástupkyně statutárního orgánu ředitelky školy má delegovány tyto pravomoci: řídí organizačně provoz na odloučeném pracovišti, provádí

hospitační a kontrolní činnost, zajišťuje vzdělávání pedagogických pracovníků na odloučeném pracovišti, eviduje pracovní dobu zaměstnanců, organizuje a zajišťuje divadelní představení a všechny akce pro děti, zastupuje ředitelku školy v době její nepřítomnosti v plném rozsahu. Vedoucí učitelku zastupuje její zástupkyně, která po dobu její nepřítomnosti řídí organizačně provoz na odloučeném pracovišti.

Rozpis pracovní doby zaměstnanců je přílohou tohoto ŠVP.

3.7. Informační a komunikační systém, spoluúčast rodičů

Komunikace a předávání informací je velmi důležitou složkou a prostředkem pro další rozvoj školy.

Škola vs. rodiče:

- každodenní průběžná komunikace s rodiči dětí, společné akce s rodiči dětí – účast na činnostech dětí v mateřské škole
- pravidelně obměňované informace o životě dětí v mateřské škole na nástěnkách v šatnách a halách, seznamování rodičů s aktuálními činnostmi dětí na základě třídních plánů/písně, básně, hry, tanečky, výstavky výtvorů dětí na chodbách, v šatnách a halách/.
- poskytování základních informací o škole, jejím programu a pořádaných akcích
- umožnění navštěvovat mateřskou školu ještě před nástupem dítěte do školky
- nabízíme rodičům zprostředkování poradenských služeb v Pedagogicko-psychologických poradnách, zapůjčujeme odbornou literaturu.
- využití webových a facebookových stránek jako prostředku k vyšší informovanosti a zájmu o dění ve škole
- vzájemnou důvěru a spolupráci mezi školou a rodiči považujeme za důležitou a nezbytnou. Proto chceme budovat vzájemné vztahy založené na porozumění, respektu a pomoci.
- zachováváme individuální přístup nejen k dětem a jejich potřebám ale také bereme v úvahu rodinné prostředí, ze kterého děti přicházejí. Pokud je to možné, snažíme se vyhovět specifikům jejich potřeb.
- rodiče mají možnost vstoupit do třídy a se svým dítětem zde pobýt, prohlédnout si výrobky nebo výzdobu třídy, poznat hračky nebo didaktické pomůcky, se kterými děti přicházejí do styku.
- bereme v úvahu náměty a nápady rodičů k programu a provozu školy, obracíme se na ně při řešení aktuálních problémů.
- kdykoliv rodiče projeví zájem nebo pokud je to třeba jsou informováni o prospívání jejich dítěte, o průběhu vzdělávacích činností a o tom, jak je dítě zvládá a rozvíjí se. V každém

školním roce probíhají na jeho začátku třídní schůzky. Snažíme se, aby škola a rodina působila na dítě harmonicky, hledáme společné postupy při jeho výchově a vzdělávání.

Škola vs. zřizovatel, partneři, veřejnost

- Komunikace se zřizovatelem, systematická, průběžná, porady ředitelů škol se zástupci města, s vedením města
- Společná setkávání ředitelek mateřských škol Brandýsa nad Labem – Staré Boleslavi
- Pořádání schůzek rodičů se zástupci základních škol před zápisem do prvních tříd
- Spolupráce s MAS Střední Polabí – zpracovávání financování projektů, přehledu dotací, konzultace k šablonám do škol (MAP a strategický plán rozvoje města v oblasti vzdělávání, strategický rámec MAP pro ORP Brandýs nad Labem – Stará Boleslav), setkávání ředitelů základních a mateřských škol regionu
- Spolupráce s SDH Brandýs, knihovnou a muzeem v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi
- Spolupráce se základními a mateřskými školami ve městě a s MDDM Brandýs nad Labem – Stará Boleslav.

Bezpečné prostředí z hlediska počtu dětí

V některých případech dochází z provozních důvodů ke spojování tříd, které se snažíme omezit jen na dobu scházení a rozcházení dětí, tak aby nebyly překračovány počty dětí na jednu učitelku ve třídě. Souběžné působení dvou učitelek na třídách je zajištěno maximálně možným způsobem, je dodržován limit počtu dětí na učitelku (v době vycházek a obědů).

V MŠ Pražská se v budově A i B děti scházejí od 6.30 do 7.30 hodin v jedné třídě a od 7.30 je provoz v obou třídách.

V MŠ Na okraji je provoz v obou třídách v přízemí od 6.30 hodin do 16.30 hodin.

V patře je provoz obou dalších tříd od 7:30 hod do 16:00 hod. Poté jsou děti převedeny do třídy v přízemí, kde dobíhá provoz do 16:30 hod.

Takto postupujeme se znalostí podmínek, mnoho dětí dochází do mateřské školy až před 8.00 hodin, většina dětí se rozchází do 16.00 hodin. Vhodnost provozní doby byla ověřena u rodičů rozhovory a konzultujeme ji z hlediska individuálních potřeb dětí.

Další organizační podmínky jsou podrobně řešeny ve Školním řádu a jsou přílohou tohoto programu.

Školní řád, RVP, ŠVP jsou vyvěšeny ve vstupních prostorách obou škol a jsou veřejnými dokumenty pro rodiče, partnery a všechny, kteří do mateřské školy vstupují.

Důležitým faktem je uvědomění si všech zaměstnanců školy, že jsme zde všichni pro děti a že pravidla soužití všech by měla být založena na vzájemném respektování potřeb nás všech. Za

podstatné pokládáme vstřícné řešení všech problémů, toleranci, otevřenost a součinnost při jejich řešení.

3.8. Hospitační a kontrolní činnost, vzdělávání pracovníků

Hospitační a kontrolní činnost provádí ředitelka školy a na odloučeném pracovišti i zástupkyně statutárního orgánu mateřské školy.

Vzdělávání všech pracovníků školy se řídí podle plánu vzdělávání na základě nabídky, zájmu zaměstnanců a je schvalováno a doporučováno ředitelkou školy a její zástupkyní vzhledem k potřebám a rozvoji zaměstnance i školy jako celku. Zástupkyně statutárního orgánu ředitelky školy je delegována povinnost vedení evidencí přihlášek a odesílání přihlášek po konzultaci s ředitelkou.

Každá vzdělávací akce je zpětně konzultována na pedagogické poradě s pracovníci, která se vzdělávací akce účastnila. Vzdělávání není doménou jen učitelek, vzdělávacích akcí se účastní i kuchařky a vedoucí školní jídelny.

Rozvíjíme spolupráci s MAS Střední Polabí. Zajišťujeme ekonomické zdroje, nepřeceňujeme materiálně – technické podmínky.

3.9. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

MŠ poskytuje *speciální pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami* - cílem je zajistit a podporovat věkově smíšené, tedy heterogenní třídy, splňovat podstatu společného vzdělávání, s jasným respektováním přirozeně odlišného chování dětí vzhledem k jejich věku, začleňovat do těchto tříd děti s podpůrnými opatřeními, která MŠ realizuje (pro stupeň I stanovovat podpůrná opatření a vypracovávat Plány pedagogické podpory, pro stupně II – V jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se zákonnými zástupci a školou, MŠ vypracovává na základě doporučení poraden IVP; pravidla pro použití podpůrných opatření školou stanovuje vyhláška č.27/2016 Sb.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně - popis pravidel mateřské školy Pražská pro tvorbu, realizaci a vyhodnocení PLPP:

- PLPP zpracovává učitelka mateřské školy, nepostačuje-li samotné zohlednění individuálních potřeb dítěte
- PLPP kmenová učitelka dítěte konzultuje s vedením mateřské školy a s poradenským pracovníkem školy zajišťujícím spolupráci se ŠPZ
- S PLPP seznámí škola zákonného zástupce dítěte a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění a kontrole tohoto plánu. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny, včetně podpisu zákonného zástupce dítěte.

- PLPP zahrnuje popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsob vyhodnocování naplňování plánu, tj. po ukončení integrovaného bloku, cca po třech měsících.
- Podpůrná opatření mají vést k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí škola zákonnému zástupci dítěte využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Plán pedagogické podpory škola průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb dítěte.
- Materiální podpora je zajištěna dle podmínek školy.
- Formy a metody vzdělávání jsou voleny tak, aby vždy respektovaly speciální vzdělávací potřeby dítěte, podporují kvalitu poznávacích procesů dítěte.

Postup při poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně

- Podpůrná opatření škola poskytuje bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a udělení písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte (písemný informovaný souhlas s jejich poskytováním).
- Není-li možné ze závažných důvodů zabezpečit bezodkladné poskytování doporučeného podpůrného opatření, poskytuje škola po projednání se školským poradenským zařízením a na základě informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte po dobu nezbytně nutnou jiné obdobné podpůrné opatření stejného stupně. Není-li doporučené podpůrné opatření poskytnuto do 4 měsíců ode dne vydání doporučení, škola projedná tuto skutečnost se školským poradenským zařízením.
- Škola ve spolupráci se školským poradenským zařízením, dítětem a zákonným zástupcem žáka průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrného opatření. Školské poradenské zařízení vyhodnotí poskytování podpůrných opatření ve lhůtě jím stanovené, nejdéle však do 1 roku od vydání doporučení.
- Shledá-li škola, že podpůrná opatření nejsou dostačující nebo nevedou k naplňování vzdělávacích možností a potřeb dítěte, bezodkladně doporučí zákonnému zástupci dítěte využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Obdobně mateřská škola postupuje i v případě, shledá-li, že poskytovaná podpůrná opatření již nejsou potřebná.
- IVP jako podpůrné opatření navrhuje školské poradenské zařízení a zpracovává ho škola. Vychází ze školního vzdělávacího programu, vyhovuje vzdělávacím potřebám dítěte. **U nadaných dětí** je cílem prohloubit aktuální poznatky, rozšířit a obohatit o další informace, stimulovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí.
- IVP zpracovává kmenová učitelka dítěte výhradně na doporučení ŠPZ.
- Plnění IVP kmenová učitelka dítěte průběžně konzultuje s vedením mateřské školy a s poradenským pracovníkem školy zajišťujícím spolupráci se ŠPZ.

- Normovaná finanční náročnost se stanoví pro jednotlivá opatření, pokud nejsou již hrazena na základě jiných právních předpisů.
- IVP zahrnuje popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, podpůrná opatření, stanovení cílů podpory a způsob vyhodnocování naplňování plánu, průběžně, cca po dvou měsících.

3.10. Podmínky vzdělávání nadaných dětí

MŠ vytváří podmínky pro *rozvoj nadaných dětí* – spolupráce s rodiči, odborníky, dalšími zařízeními (ZUŠ, MDDM aj.); MŠ vytváří ve svém ŠVP a při jeho realizaci podmínky takové, aby byl co největší měrou využit potenciál každého dítěte včetně různých druhů nadání, s ohledem na jeho individuální možnosti.

Vzdělávání nadaných dětí

MŠ vytváří podmínky pro *rozvoj nadaných dětí* – spolupráce s rodiči, odborníky, dalšími zařízeními (ZUŠ, MDDM aj.); MŠ vytváří ve svém ŠVP a při jeho realizaci podmínky takové, aby byl co největší měrou využit potenciál každého dítěte včetně různých druhů nadání, s ohledem na jeho individuální možnosti.

3.11. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Školní vzdělávací program (dále jen ŠVP) upřesňuje cíle, formy a obsah vzdělávání podle konkrétních podmínek mateřské školy, vzdělávání je uskutečňováno v heterogenních, tedy věkově smíšených třídách. Děti jsou přijímány dle platné vnitřní směrnice (kritéria přijímání). V případě přijímání dětí od dvou do tří let škola přizpůsobí a upraví podmínky tak, aby vyhovovaly věku těchto dětí jak vzdělávacím obsahem a nabídkou, tak uspořádáním tříd včetně jejich materiálních podmínek (možnost homogenní třídy v budově B mateřské školy Duha s nižší kapacitou dětí na třídě).

3.12. Podmínky povinného předškolního vzdělávání

Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte, je předškolní vzdělávání povinné. (novela zákona č.178/2016 Sb.) Povinné předškolní vzdělávání probíhá formou pravidelné denní docházky v pracovních dnech v rozsahu 4 hodin denně. Právo vzdělávat se v mateřské škole po celou dobu jejího provozu není povinností předškolního vzdělávání dotčeno. Povinnost předškolního vzdělávání se nevztahuje na období školních prázdnin v souladu s organizací školního roku v základních a středních školách. V případě individuálního vzdělávání dítěte škola ověří schopnosti a dovednosti dítěte (očekávané výstupy) v termínu uvedeném ve Školním řádu.

Konkretizace plnění povinného předškolního vzdělávání, způsob omlouvání a uvolňování dětí: uvedeno v článku 14 Školního řádu.

Program Abeceda: celoroční program pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, korespondující se ŠVP PV, realizován formou individuální práce s dětmi i formou skupinových aktivit 1x týdně. Materiál dětí: portfolio k programu s doplňujícími materiály (okruhy činností aj.)

4. Organizace vzdělávání

4.1. Uspořádání školy a jednotlivých tříd, pravidla pro zařazování dětí

Třídy MŠ Pražská	věkové složení	Počet dětí
Pomněnka	Heterogenní	24
Pampeliška	Heterogenní	24
Žabka	Heterogenní	18
Včelka	Heterogenní	17

Třídy MŠ Na Okraji	věkové složení	Počet dětí
Ptáčci	Heterogenní	24
Broučci	Heterogenní	24
Rybičky	Heterogenní	24
Krtečci	Heterogenní	24

Při zařazování nově přijatých dětí do heterogenních tříd mateřské školy zohledňujeme přání zákonných zástupců, zejména v otázce začlenění sourozenců do stejné třídy – sourozenecké vazby, při sestavování tříd na začátku školního roku dbáme na vyváženost třídy z hlediska pohlaví dětí. Rodičům vycházíme vstříc i z hlediska umístění dítěte - upřednostnění mateřské školy Pražská nebo jejího odloučeného pracoviště dle bližšího dosahu z jejich místa bydliště.

4.2. Kritéria pro přijímání dětí

Předškolní vzdělávání se organizuje dle „Školského zákona“ 561/2004 Sb. Jsou přijímány děti ve věku zpravidla od tří do šesti let věku. Od 1.9.2020 se předškolní vzdělávání organizuje pro děti od dvou do zpravidla šesti let.

S účinností od 1.1.2017 je předškolní vzdělávání od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dovrší pěti let věku, až do zahájení povinné školní docházky, povinné.

Nové děti jsou přijímány na základě přijímacího řízení, které je vypsáno vždy s dostatečným předstihem. Zápisy probíhají v měsíci květnu, jsou přijímány děti podle zák.č. 561/ 2004 Sb. § 34 v platném znění, Vyhlášky č. 14/2005 Sb., ve znění 43/2006 Sb., o předškolním vzdělávání v platném znění a na jejich základě ředitelkou vydané směrnicí o přijímání dětí.

V mateřské škole jsou začleňovány do heterogenních tříd i děti se speciálními vzdělávacími potřebami a děti nadané. Škola vypracovává dle aktuálního stavu Plány pedagogické podpory. Pro děti s podpůrnými opatřeními stupně II - V je zpracováván Individuální vzdělávací plán na základě doporučení Pedagogicko-psychologické poradny.

4.3. Druhy učení, metody a formy práce

Spontánní hra a prožitkové a situační učení

Při všech činnostech upřednostňujeme spontánní hru, prožitkové a situační učení, využíváme ale i kooperativní učení, sociální učení a didaktickou hru. Vycházíme opět z individuálních potřeb dětí, jsme si vědomi faktu, že hra je jednou z nejdůležitějších potřeb dítěte. Individuální, skupinová i frontální činnost je realizována podle momentálních podmínek. Při všech činnostech podněcujeme děti k aktivnímu způsobu života při zachování jejich vlastního tempa.

Vzdělávací nabídka (integrované bloky) vychází z přirozených potřeb dětí s přihlédnutím k jejich bezpečnému a přirozenému rozvoji, uvědomuje si důležitost znalostí vývojové psychologie dítěte.

Denní režim

Denní řád je flexibilní natolik, jak nám organizační potřeby chodu poměrně velké MŠ dovolí. Pedagogové vědí, kdy jim režim dne umožňuje přihlédnout a reagovat na změny a aktuální potřeby dětí a kdy je třeba přihlédnout k provoznímu zajištění chodu školy za předpokladu, že se snaží minimalizovat negativní dopad tohoto řešení. Za důležité považujeme dodržování intervalů mezi podáváním jídel a dbáme na dostatečný pobyt dětí venku.

Souběžné působení dvou učitelek na třídách je zajištěno maximálně možným způsobem, je dodržován limit počtu dětí na učitelku (v době vycházek a obědů).

Respekt k soukromí

Pokud se dítě nechce zapojovat do činností, respektujeme ho a snažíme se ho povzbuzovat kladnou motivací. Respektujeme potřebu soukromí na toaletách, máme vybudovány mezistěny mezi nimi v MŠ Duha. Děti odcházejí na toalety podle svých potřeb.

4.4. Další aktivity

Nabízíme bezúplatné aktivity pro rozvoj osobnosti dítěte po všech jejích stránkách i jako možnost rozvíjení talentu dětí při dalších rozšiřujících činnostech.

Aktivity (např. keramika – obě školy mají vlastní keramickou pec) jsou zajišťovány kmenovými učitelkami. V mateřské škole Na okraji je dětem k dispozici infrasauna (saunování cca leden – duben) pro děti z obou mateřských škol.

Název aktivity	Četnost
Divadelní představení	Cca 6x ročně v MŠ na obou pracovištích
Ozdravný pobyt	1 x ročně – květen (červen)
Výlety	Cca 2 - 3x ročně, další výlety podle plánů v jednotlivých třídách

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Sluníčko, sluníčko, popojdi maličko, popojdi prosím hned a ukaž nám celý svět.

ŠVP PV je vytvořen v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem po předškolní vzdělávání platným od 1.9.2020, vychází z podmínek mateřské školy, ale především z potřeb dětí a jejich rodičů.

Naším společným cílem je vždy **respektovat individuální potřeby** dítěte, vývojové tempo, vytvořit stejné podmínky pro vzdělávání a osobnostní rozvoj všem dětem. Prostřednictvím motivace, pozitivním přístupem, esteticky vyváženým prostředím a dostatkem různorodých podnětů probouzíme v dětech aktivní chuť a zájem dívat se kolem sebe, naslouchat, poslouchat, objevovat a hledat odpovědi k pochopení okolního světa. Vlastní prožitky pak vedou děti k poznávání přírody a citlivému vztahu k ní. Středem našeho zájmu je konkrétní dítě s konkrétními potřebami. Rodinnou výchovu chceme doplňovat, obohacovat a úzce s ní spolupracovat.

Za velmi důležité považujeme správný postoj ke zdravému životnímu stylu, kladnému vztahu k přírodě, ekologii a k aktivnímu pohybu. Vedeme děti k postoji, že všichni jsme si rovni a každý má ve společnosti své místo a je jedinečnou osobností, dále k pěstování úcty ke stáří a respekt k jedincům jiné minority.

Předškolním dětem věnujeme péči směřující k přípravě do školy, tak aby byl přechod na další stupeň vzdělávání co nejvíce plynulý a aby se děti do školy těšily.

5.1. Integrované bloky

Vzdělávací obsah představuje hlavní prostředek výchovy a vzdělávání. Jedná se o konkrétní nabídku uspořádanou do pěti integrovaných bloků.

Integrované bloky nabízejí dítěti vzdělávací obsah v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích. Obsah bloků vychází ze života dětí, je uspořádán v přirozeném cyklu ročních období. Jedná se o vnitřně propojený celek, který zahrnuje všechny oblasti vzdělávání – biologickou (dítě a jeho tělo), psychologickou (dítě a jeho psychika), interpersonální (dítě a ten druhý), sociálně-kulturní (dítě a společnost) i environmentální (dítě a svět).

Integrované bloky jsou společné pro všechny třídy. Realizace cílů se uskutečňuje prostřednictvím konkrétních aktivit, které jsou součástí třídních vzdělávacích plánů. V těchto jsou pak zohledněná specifika každé jednotlivé třídy, a to s ohledem na věk, potřeby a vývojové zvláštnosti dětí. Konkrétní očekávané výstupy jsou výsledkem naplnění vzdělávacích cílů, které směřují na konci předškolního vzdělávání k základům a rozvoji těchto **klíčových kompetencí**:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence činnostní a občanské

Kompetence nejsou izolované, ale vzájemně propojené a provázané.

Charakteristika klíčových kompetencí

Kompetence učit se znamená, že jedinec je na své úrovni schopen např.

- vnímat učení jako přirozený, otevřený celoživotní proces
- rozvíjet své schopnosti a dovednosti potřebné k efektivnímu učení, zdokonalovat své učební strategie
- přistupovat k učení iniciativně, s aktivním zájmem
- výsledky učení uplatňovat v životě i v dalším učení

Kompetence řešit problémy znamená, že jedinec je na své úrovni schopen např.

- vnímat problémy jako samozřejmou součást života a učení
- chápat je jako výzvu k řešení, jako příležitost k vlastnímu rozvoji
- přistupovat k problémům aktivně, řešit je iniciativně a inovativně
- při jejich řešení postupovat způsobem racionálním, konstruktivním a účelným, vedoucím k cíli
- získané zkušenosti vyhodnocovat a využívat je při řešení dalších problémů a situací, s nimiž se v učení i v životě setká

Kompetence komunikovat znamená, že jedinec je na své úrovni schopen např.:

- užívat přirozených prostředků komunikace k vyjádření svých myšlenek, názorů, pocitů, mínění i úsudků i k naslouchání a porozumění druhým
- vstřícně komunikovat se svým okolím, kultivovaně se domlouvat a vyjednávat
- užívat svých komunikačních schopností k dalšímu učení
- užívat technických i informačních prostředků k vlastnímu rozvoji a učení, k řešení problémů i k otevřené komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální znamenají, že jedinec je na své úrovni schopen např.:

- vystupovat autonomně
- vnímat a přijímat hodnoty spojené s důstojnými a kultivovanými vztahy mezi lidmi
- zaujímat prosociální postoje, spolupracovat a spolupodílet se na činnostech i rozhodnutích
- odmítat společensky nežádoucí chování a bránit se jeho důsledkům
- adaptovat se na prostředí i jeho běžné proměny

Kompetence činnostní a občanské znamenají, že jedinec je na své úrovni schopen např.:

- vnímat svou sounáležitost s přírodním i společenským prostředím, kulturním i multikulturním světem, uvědomovat si osobní, občanskou i lidskou odpovědnost
- respektovat pravidla, etické i právní normy a požadavky společnosti, jejímž je členem
- zaujímat odpovědný vztah k práci i učení, k pracovním i tvůrčím aktivitám i jejich výsledkům
- vystupovat aktivně, projevovat činorodost, pracovitost a podnikavost
- vnímat, přijímat, rozvíjet a chránit hodnoty spojené se zdravím a bezpečím, s životem a životním prostředím i hodnoty vytvořené člověkem.

6. Vzdělávací obsah

Obsah našeho vzdělávacího programu je rozpracován do pěti bloků. Tato témata jsou pro děti velmi dobře uchopitelná, velmi blízká a přirozená. Integrované bloky na sebe navazují a vzájemně se prolínají. Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem spontánních a řízených činností.

Programem se prolíná 5 vzdělávacích oblastí (biologická, psychologická, interpersonální, socio-kulturní a environmentální). Cílem je vytvořit co nejlepší podmínky pro přirozený osobnostní rozvoj všech dětí, vč. skupin sociálně znevýhodněných, spokojený život, duševní pohodu a úspěšné vzdělávání každého z nich. K rozvíjení dětí využíváme denní pohybové hry, cvičení, taneční průpravu a hudební výchovu, zpěv a instrumentální činnosti, kreslení, malování, modelování a další výtvarné techniky, četbu, vyprávění, dramatizaci, poslech, samostatný mluvní projev dětí atp. Ústřední činností dětí zůstává hra, která je provází celý den, prolíná se všemi činnostmi a je jí věnována mimořádná pozornost.

Výchovně vzdělávací práce je rozvržena do 3 let, je to období, po které většina dětí navštěvuje mateřskou školu.

Každá třída si v rámci svého Třídního vzdělávacího programu vybere z této vzdělávací nabídky a přizpůsobí je možnostem dětí v jednotlivých třídách.

Metody a formy vzdělávání

V oblasti metod výchovy a vzdělávání uplatňujeme situační učení, spontánní sociální učení, prožitkové a kooperativní učení hrou, založené na přímých zážitcích dítěte. Upřednostňujeme smyslové vnímání jako základ veškerého přirozeného poznávání. Aktivně denně podporujeme rozvoj komunikativních dovedností.

6.1. Přehled názvů integrovaných bloků a jejich závazných témat

1. Sluníčko a jeho kamarádi - integrovaný blok

- A. Naše školka
- B. Moje nejbližší okolí

2. Sluníčko a barvy podzimu – integrovaný blok

- A. Co se děje na zahrádce
- B. Co se děje za plotem
- C. Z pohádky do pohádky

3. Sluníčko a zima - integrovaný blok

- A. Adventní čas
- B. Padej, padej bílý snížku
- C. Moje tělo a zdraví
- D. Karnevale, račte dále

4. Sluníčko volá jaro – integrovaný blok

- A. Volám tě sluníčko
- B. Hody, hody doprovody
- C. Máme rádi zvířata
- D. Moje maminka

5. Sluníčko se těší na prázdniny

- A. Samá voda
- B. Cestujeme
- C. Planeta Země
- D. Prázdniny jsou tu

1. Sluníčko a jeho kamarádi - integrovaný blok

A. Naše školka - závazné téma integrovaného bloku

(Doporučený okruh podtémat integrovaného bloku)

- Třída plná kamarádů
- Jak to chodí ve školce

B. Moje nejbližší okolí - závazné téma integrovaného bloku

(Doporučený okruh podtémat integrovaného bloku)

- Rodina
- Moje město

Charakteristika integrovaného bloku

Toto období je pro dítě především adaptačním obdobím. Vhodnou organizací a laskavým přístupem mu usnadňujeme vstup do mateřské školy. Dítě navazuje kontakty s novými kamarády, vzájemně se s nimi poznává, tvoří společně pravidla třídy a rozvíjí své komunikační dovednosti. Učí se pojmenovávat členy své rodiny, představit je ostatním, uvědomovat si rodinné vazby a souvislosti. Sblíží se s prostředím třídy, školky, učitelkami i ostatními zaměstnanci školy. Seznamuje se s pravidly bezpečného chování ve třídě, na zahradě, na ulici a v okolí MŠ. Rozvíjíme estetické vnímání dětí pozorováním podzimní krajiny v našem městě. Upevňujeme si návyky sebeobsluhy, hygienické návyky a návyky při stolování. Seznamujeme se s přicházejícím ročním obdobím - podzim.

Děti povedeme ke kladnému a láskyplnému pojetí rodiny a jejích členů.

Poznáváme své nejbližší okolí, město, kde bydlíme.

Vzdělávací cíle bloku (co učitel u dítěte podporuje):

- Začlenit každé dítě v rámci jeho fyzických a psychických možností do společenství třídy
- Uspadnění vstupu do mateřské školy novým dětem
- Navazování nových přátelství
- Vytváření zdravých životních návyků rozvíjení komunikativních dovedností, ale i umění naslouchat druhému
- Rozvíjet v dětech pozitivní city ve vztahu k vlastní osobě, k okolí a rodině
- Rozvíjet schopnost žít ve společenství – rodině, přijímat základní hodnoty
- Podporovat schopnost dítěte ovlivňovat vlastní situace
- Usilovat o sjednocení dětského kolektivu po prázdninách
- Vést děti ke vnímání osobnosti učitelky, respektování jejich pokynů
- Vytvářet u dětí povědomí o práci dospělých v mateřské škole
- Dbát na bezpečnost
- Poznáváme naše okolí, návštěva knihovny, muzea, návštěva základních škol, SDH
- Znat slova a výrazy běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit své jméno a příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů učitelek)

Okruhy činností:

- Rozhovory a vyprávění na téma: spolu ve třídě, rodina, zaměstnanci v mateřské škole
- Zpěv písní, rytmická a sluchová cvičení
- Pracovní činnosti: skládání z papíru, lepení
- Kresba na základě prožitku
- Nácvič básní s tematikou rodina, moje školka
- Spontánní hry, seznamovací hry, kooperativní hry
- Pozorování činnosti lidí
- Společenské hry zaměřené na dodržování pravidel
- Poslech pohádek
- Cvičení s náčiním, pohybové hry
- Hry s pískem a přírodními materiály,

Očekávané výstupy u předškoláků (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):*Oblast Dítě a tělo*

- Pohybovat se bezpečně ve skupině dětí
- Pohybovat se dynamicky delší dobu (běhání při hře 2 minuty i více)
- Zvládat výtvarné činnosti – provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami např. tužkou, pastelkami/papír, lepení, překládání
- Chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí)
- Postarat se o své osobní věci, hračky a pomůcky

- Návuk správného držení těla, vzpřímená chůze, souhybné pohyby paží, koordinace těla

Oblast: Dítě a jeho psychika

- Uposlechnout příkazu dospělého a řídit se jím
- Zapamatovat si krátkou říkanku, rozpočítávadlo a reprodukovat je
- Přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci
- Respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých
- Dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečová kázeň (naslouchat druhým, vyčkat až druhý dokončí myšlenku)
- Porovnávat předměty dle stanoveného pravidla (od nejmenšího k největšímu)
- Přijímat pobyt v mateřské škole jako běžnou součást života (rodiče chodí do zaměstnání, dítě do MŠ)
- Umět to, co prožívá vyjádřit slovně
- Zapojovat se do činností, komunikovat s dětmi i se známými dospělými, odmítnout neznámé
- Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- Rozvíjet slovní zásobu a řeč dítěte

Oblast: Dítě a ten druhý

- Navazovat kontakty s dospělým
- Respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky)
- K mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně
- Spoluvytvářet prostředí

Oblast: Dítě a společnost

- Umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, poděkovat, rozloučit se
- Dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti
- Pochopit funkci rodiny a jejích členů
- Orientovat se v pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola) a umět jim přizpůsobit své chování
- Navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině kamarády

Oblast: Dítě a svět

- Orientovat se ve školním prostředí
- Mít poznatky o zvycích kraje, přijmout tradici oslav
- Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu)

- spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- Zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují
- Mít poznatky o zvycích kraje, přijmout tradici oslav

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- Nefunkční spolupráce s rodinou
- Nesprávné návyky z domova
- Přílišná citová závislost na rodičích
- Příliš mnoho nefunkčních pravidel ve skupině, děti se nepodílejí na jejich vytváření, ne všichni je dodržují (např. někteří dospělí)
- Správné odhadnutí doby pobytu rodiče s dítětem v MŠ

2. Sluníčko a barvy podzimu – integrovaný blok

A. Co se děje na zahrádce – závazné téma integrovaného bloku

(Doporučený okruh podtémat integrovaného bloku)

- Podzimní květiny
- Ovoce
- Zelenina

B. Co se děje za plotem – závazné téma integrovaného bloku

(Doporučený okruh podtémat integrovaného bloku)

- Podzim na poli
- Podzim v lese
- Podzimní počasí

C. Z pohádky do pohádky – závazné téma integrovaného bloku

(Doporučený okruh podtémat integrovaného bloku)

- Klasické pohádky
- Veršované pohádky
- Pohádky z večerníčků
- Pohádky o dětech
- Pohádky o zvířátkách

Charakteristika integrovaného bloku

Příroda na podzim podněcuje a motivuje k jejímu poznávání, k činnostem a hrám na čerstvém vzduchu. V tomto ročním období děti využívají všech smyslů na jeho poznání, ať už je to přímým pozorováním změn přírody, ochutnávkou ovoce a zeleniny, zkoumání hmatem přírodnin nebo pohybovými činnostmi venku. Estetické vnímání si děti rozvíjí pozorováním podzimní krajiny – barvy listů, tvary. Seznamují se s živou i neživou přírodou v lese, na zahradě i na poli. Věnují se podzimním radovánkám a činnostem, které jsou s tímto obdobím spojeny.

Tímto obdobím děti provázejí i pohádky. Jejich prostřednictvím vnímají spravedlnost a pravdu, rozlišují dobro a zlo. Dostávají se do světa fantazie a představ a tím podněcujeme jejich zájem o knihy.

Vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

- Podporovat schopnost ovlivňovat vlastní situace
- vést děti k pochopení povědomí o práci dospělých v mateřské škole
- Seznamovat s pojmy ovoce a zelenina
- Upevňovat zdravé životní návyky
- Rozvíjet u dětí fyzickou zdatnost při pohybu v přírodě
- Rozvíjet potřebu pobývat v přírodě
- Vytvářet pozitivní vztah k přírodě
- Podněcovat děti k vyjádření svých zážitků
- Rozvíjet dětskou tvořivost, svět barev
- Využívat netradiční pomůcky v přírodě
- Dbát na bezpečnost
- Rozvíjet dětskou fantazii a tvořivost
- Rozvíjet schopnost dětské improvizace
- vést děti k vyjádření se prostřednictvím estetických činností
- Rozvíjet u dětí schopnost řešit problémové situace
- vést děti k pochopení toho, co prospívá a co škodí zdraví
- Rozvíjet schopnost vážit si života ve všech jeho formách
- Rozvíjet slovní zásobu a řeč dítěte

Okruhy činností:

- Rozhovory a vyprávění na téma podzim, les, volně žijící zvířata
- Skládání z papíru, konstruování, činnosti s netradičním materiálem, vystřihování, lepení
- Zpěv písní, doprovod rytmickými nástroji, rytmická a sluchová cvičení, hudebně pohybové činnosti, pohádkové písničky
- Nácvik básní s tematikou podzim, pohádky, květiny, zvířata
- Kresba a malba na základě prožitku, výtvarné činnosti s různými materiály a technikami, výtvarné hry
- Cvičení s nářadím a na nářadí, pohybové hry
- Tvořivé hry s různými materiály a druhy stavebnic
- Motorické hry, konstruktivní hry
- Hry s loutkami, vymýšlení příběhů, sledování divadelních představení, návštěvy v knihovně, muzea, výstavy
- Sezónní činnosti v přírodě
- Třídění na základě společné vlastnosti - ovoce, zelenina, plody podzimu, roční období
- Přímé pozorování podzimní přírody, vyprávění
- Pozorování počasí na podzim – vítr, déšť

- Poslech, vyprávění a dramatizace pohádek, veršované pohádky, rýmování, obrázkové čtení
- Sestavování celků z částí, bludiště a labyrinty

Očekávané výstupy u předškoláků (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

Oblast: Dítě a jeho tělo

- Vyrovňovat svalové dysbalance v běžném pohybu
- Být pohybově aktivní po delší dobu/ 10 minut a více / v řízené i spontánní aktivitě
- zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami např. pastelem, štětcem, nůžkami a materiály /papír, modelovací hmota/
- kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i z umělých materiálů
- zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji/triangl, bubínek, chřestidla atd./
- pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony/např. používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník/
- znát základní zásady zdravého životního stylu/např. o pozitivních účincích pohybu, sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování/ a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek
- uvědomovat si, co je nebezpečné

Oblast: Dítě a jeho psychika

- spontánně vyprávět zážitky ze sledování filmových pohádek nebo pohádek z médií
- rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus
- správně reagovat na světelné a akustické signály
- rozlišit známé chutě a vůně i zápachy
- soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, divadelní hru/např. sledovat pozorně divadelní představení a následně ho reprodukovat, dokončit hru/ neodbíhat od ní/ i rozdělanou činnost
- zapamatovat si jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu
- zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět je
- rozvíjet a obohacovat hru podle své fantazie a představivosti
- spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, z různých vyprávění, či co dítě prožilo příjemného i nepříjemného
- experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti / vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy, vytvořit koláž, smíchat barvy, zapouštět do klovatiny/

- objevovat význam ilustrací, soch, obrazů
- rozlišovat a používat základní prostorové pojmy/ dole, nahoře, uprostřed, před, za, pod, nad, uvnitř, vně, u, vedle, mezi, nízko, vysoko, na konci, na kraji, vpředu, vzadu, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů/ a těchto pojmů běžně používat
- orientovat se v prostoru podle slovních pokynů
- orientovat se v řadě / první, poslední, uprostřed/
- porovnávat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla / poznat co do skupiny nepatří/třídít předměty minimálně podle jednoho kritéria
- chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat dle společných či rozdílných znaků /např. vybrat všechny předměty ze dřeva/, zobecňovat, /vybrat ovoce, zeleninu, hračky, nábytek/
- řešit jednoduché labyrinty, rébusy, hádanky
- jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit, postupovat podle pokynů, instrukcí
- zapojovat se do činností, komunikovat, kooperovat s dětmi i se známými dospělými, odmítnout neznámé dospělé
- přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci
- přijmout povinnost, soustředit se na činnost a samostatně ji dokončit
- přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout se, potlačit projev agrese
- umět to, co prožívá vyjádřit výtvarně, pohybově, mimikou

Oblast: Dítě a ten druhý

- aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů/ vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému
- chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat
- obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení
- všimnout si, co si druhý přeje či potřebuje/např. dělit se s druhým dítětem o hračky a pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se/

Oblast: Dítě a společnost

- udržovat a rozvíjet s kamarády přátelství
- pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci / např. literární, filmovou, výtvarnou, hudební, dramatickou /
- vyjádřit a zhodnotit prožitky / co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod./
- vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností

Oblast: Dítě a svět

- rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává / rozumět tomu, co se děje ve známém prostředí/
- zajímat se, co se v okolí děje, všimnout si denních změn ve svém okolí/ např. v přírodě/proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování/
- ctít oslavy svátků, narozenin, slavností
- znát, co je škodlivé a nebezpečné/ různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou / i neovlivnitelné / např. vítr, déšť, záplavy, sucho, mrazy, tepla/co může ohrožovat zdravé životní prostředí
- spoluvytvářet pohodu prostředí/ cítit se spokojeně a bezpečně

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- Nepříznivé počasí znemožňující pobyty venku
- Nezdravé stravovací návyky z rodiny
- Nedostatek možností sdělovat citové dojmy a prožitky v rámci rodiny
- Málo příležitosti k samostatným řečovým projevům dítěte (spontánním i řízeným) a slabá motivace k nim
- Jednotvárná, málo rozmanitá nabídka činností, málo podnětné, málo pestré a málo obměňované prostředí nebo prostředí nepřehledné, neupravené, neuspořádané, s nadbytkem hraček a věcí
- Předávání hotových informací, malý prostor pro zkoumání

3. Sluníčko a zima - integrovaný blok

A. Adventní čas - závazné téma integrovaného bloku

(Doporučený okruh podtémat integrovaného bloku)

- Mikuláš
- Brzy budou Vánoce
- Vánoce přicházejí
- Vánoční stromeček

B. Padej, padej bílý snížku – závazné téma integrovaného bloku

(Doporučený okruh podtémat integrovaného bloku)

- Přišla zima
- Jak se oblékáme
- Zimní počasí
- Pomáháme zvířátkům

C. Moje tělo a zdraví – závazné téma integrovaného bloku

(Doporučený okruh podtémat integrovaného bloku)

- Moje tělo
- Moje smysly
- Pečujeme o své zdraví

D. Karnevale, račte dále – závazné téma integrovaného bloku

(Doporučený okruh podtémat integrovaného bloku)

- Řemesla
- Karnevalová veselice

Charakteristika integrovaného bloku

Nastala zima, čas adventu, mikulášské nadílky, vánočního rozjímání a vymýšlení dárečků pro kamarády. Nebudou chybět vánoční příběhy, pohádky, objevování lidových zvyků, výtvarná a pracovní tvoření, zpěv koled a písní se zimní tematikou. Společně vytvoříme krásné vánoční prostředí ve třídách a interiéru naší školy.

V tento čas nás nejvíce potřebují zvířátka v lese a ptáčci, kteří u nás na zimu zůstali a neodletěli do teplých krajín. Všude je bílo, tak si užíváme sněhové peřiny a zahříváme se zimními sporty. Celá krajina je zahrnuta sněhem, děti pozorují počasí a jeho proměny. Provádějí různé pokusy se sněhem a ledem. Poznáváme druhy zimního oblečení. Děti se seznamují s pojmem zdraví, co mu škodí a co mu je prospěšné. Učíme se poznávat části lidského těla jak prostřednictvím her, tak i díky encyklopediím. Radost nám přinese velký svátek, masopust. Bude plný veselí a karnevalových masek a díky němu si připomeneme i tradiční řemesla.

Vzdělávací cíle bloku (co učitel u dítěte podporuje):

- Rozvíjet dětské estetické vnímání, citění a prožívání, tvořivost a fantazii
- Podněcovat přirozeným způsobem a na základě prožitků u dětí poznávání vánočních tradic a zvyků
- Rozvíjet u dětí potřebu pomoci nebo vědomě způsobit radost druhým a posilovat citové vztahy ke svým nejbližším
- Vnímat vlastnosti sněhu a ledu prostřednictvím smyslů
- Vést děti k chápání znaků zimní přírody, změn v přírodě, vnímání střídání čtyř ročních období
- Rozvíjet u dětí povědomí o životě zvířat v zimě
- Vést děti k poznávání zimních sportů a uvědomění si nebezpečí úrazů při zimních sportech
- Upevňovat u dětí zdravé životní návyky, zdravou životosprávu a k uvědomění si toho, že zdraví není samozřejmost, k jeho ochraně
- Zdokonalovat pohybové dovednosti dětí
- Získávat poznatky o lidském těle a jeho hlavních funkcích
- Podporovat u dětí rozvoj paměti, pozornosti, soustředění
- Rozvíjet u dětí povědomí vlastní identity, získání sebedůvěry, sebevědomí
- Rozvíjet základní početní a číselné pojmy a operace, poznat výjimku z řádu, série
- Zdokonalovat koordinaci hrubé a jemné motoriky, grafomotoriku
- Vnímat a vážit si práce dospělých, seznamovat se s tradičními řemesly
- Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- Orientovat se v čase a v prostoru, rozlišovat směry a vzdálenosti, pravolevá orientace
- Rozvíjet jazykové a předčtenářské dovednosti dětí
- Učit se rozlišovat a pojmenovat vlastnosti a kvalitu věcí a vztahy mezi nimi

Okruhy činností:

- spontánní hra, kooperativní hry, konstruktivní hry, společenské hry
- výtvarné činnosti na základě citového prožitku / kresba, malba/podílení se na výzdobě tříd
- vyprávění, rozhovory nad obrázky i v komunitním kruhu na témata vážící se k integrovanému bloku – zima, zdraví
- práce s netradičními materiály, výroba dárků pro své nejbližší
- pracovní činnosti - stříhání, skládání, lepení
- seznamování a nácviky tematicky zaměřených básní a říkadel
- hudební, poslechové a hudebně pohybové činnosti k období zima
- poslech pohádek, příběhů, dramatizace

- sestavování mozaiky, puzzle, sestavování obrazců v ploše, obrazotvornost, jemná motorika
- pokusy s vodou, sněhem a ledem
- rozvoj fantazie a obrazotvornosti při tvořivých hrách
- vytváření z modelíny, hlíny a sněhu
- vytváření skupin předmětů na základě společných vlastností, početní řady, barvy, tvary a porovnání množství
- kresba lidské postavy
- dovednosti předcházející čtení -anal. - synt. činnosti se slovy
- denní cvičení zaměřené na lokomoční a nelokomoční činnosti, cvičení na náradí a s náčiním
- pozorování změn v přírodě, počasí, sezónní činnosti v přírodě

Očekávané výstupy u předškoláků ((co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

Oblast: Dítě a jeho tělo

- postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly
- otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace
- zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení
- házet a chytat míč, užívat různé náčiní, náradí
- upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje
- pracovat se stavebnicemi, skládkami/ stavět z kostek, navlékat korálky
- samostatně se oblékat a svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy
- pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí/např. rameno, koleno, loket, zápěstí/ a některé vnitřní orgány / např. srdce, plíce, mozek, žaludek/
- mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách

Oblast: Dítě a jeho psychika

- mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí
- používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky
- sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat
- rozkládat slova na slabiky
- rozlišit krátké a dlouhé samohlásky
- zaregistrovat změny ve svém okolí/ všimnout si a rozpoznat, co se změnilo např. ve třídě, na kamarádovi, na obrázku

- rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy, barvy složené, další barevné odstíny a vlastnosti objektů – např. lesk, hladkost
- sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech
- zapamatovat si různé zvuky zvířat, běžně užívaných předmětů- sklo, papír, kov, ale i událostí – kroky, dveře, tekoucí voda, vítr, melodii / zvuky hudebních nástrojů/, jednoduché taneční kroky, pořadí cviků nebo úkonů (např. skákání panáka/,krátký rytmický celek
- dokončit příběh, pohádku / např. vymyslet konec, jinou variantu/
- vyjádřit vlastní pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii/např. vymýšlet krátké dramatické scénky, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii/
- dokreslit chybějící části na obrázku, sestavit části v celek, vytvořit jednoduchý model, stavbu, provést obměnu, tvořit dle vlastní představ, např. stavby z kostek
- využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí
- rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou/znát některé číslice, písmena,
- sledovat očima zleva doprava dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava, shora dolů
- poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmenem svým jménem, popř. graficky označit své výtvořky/ např. použít nějaký symbol/
- rozpoznat geometrické tvary – čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník
- rozumět a používat základní pojmy označující velikost/ velký – malý, větší -menší, nejmenší - největší, dlouhý – krátký, vysoký - nízký, stejný/
- orientovat se v číselné řadě 1-10, vyjmenovat ji, porovnat, že 5 je více než 4, chápat číslo jako počet prvků
- posoudit početnost dvou souborů a určit počet do 6 / např. o kolik je více, méně, kde je stejně/
- chápat, že číslovka označuje počet / např. 5 je prstů na ruce, 5 je kuliček/
- slovně, výtvarně a technicky vyjádřit svoje jednoduché nápady, experimentovat, některé problémy řešit metodou pokus – omyl
- projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, prohlížet si knihy / atlasy, encyklopedie, obrázkové knihy, leporelo/znát některé dětské knihy a vyprávět o nich, informace vyhledat v encyklopediích
- verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat jak problém či situaci řešit/ např. jak postavit stavbu, puzzle/
- samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení
- nebát se požádat o radu, o pomoc

- reagovat přiměřeně dané situaci
- přijímat drobný neúspěch
- odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co neumí, a co se chce naučit
- přijímat pokyny
- plnit činnosti dle instrukcí
- přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní a negativní emoce
- přirozeně projevovat radost z poznání a zvládnutého/ radovat se, že umí píseň, báseň atd./

Oblast: Dítě a ten druhý

- obracet se na dospělého o pomoc, radu
- vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat
- spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem
- porozumět běžným projevům emocí a nálad / např. všimnout si, že je jiné dítě smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost/
- uvědomit si vztahy mezi lidmi / kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří/
- důvěřovat vlastním schopnostem
- cítit sounáležitost s ostatními

Oblast: Dítě a společnost

- zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, knížkami, věcmi denní potřeby
- pojmenovat povahové vlastnosti
- reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií / vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play/
- v kulturních místech / např. divadle, galerii, muzeu / respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění

Oblast: Dítě a svět

- mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá,
- vědět, že se stále něco děje, že vše kolem plyne, vyvíjí se, proměňuje, běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat

- uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí / podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- Spěch a nervozita, velmi početný kolektiv, omezování možnosti dítěte dokončit činnost v individuálním tempu
- Zkreslující informace o lidském těle, o funkcích některých částí (pohlavní orgány)
- Nevhodná organizace pohybových činností z hlediska bezpečnosti dětí
- Nerespektování různého pojetí náboženských tradic v rodinách
- Vystrašení dětí při nadílce v MŠ
- Zasahování učitelky do řešení konfliktu
- Soutěživost, poměřování výkonů mezi dětmi

4. Sluníčko volá jaro – integrovaný blok

A. Volám tě sluníčko – závazné téma integrovaného bloku

(Doporučený okruh podtémat integrovaného bloku)

- Předjaří – vynášení zimy
- Klíčení semínek
- Jarní květiny
- Kvetoucí stromy a keře

B. Hody, hody doprovody – závazné téma integrovaného bloku

(Doporučený okruh podtémat integrovaného bloku)

- Velikonoce

C. Máme rádi zvířata - závazné téma integrovaného bloku

(Doporučený okruh podtémat integrovaného bloku)

- Zvířata a jejich mláďata
- Volně žijící zvířata
- Hmyz
- Zvířata v ZOO

D. Moje maminka - závazné téma integrovaného bloku

(Doporučený okruh podtémat integrovaného bloku)

- Maminky mají svátek

Charakteristika integrovaného bloku

Jarní období nám více umožňuje zaměřit se na pozorování přírody. Je to čas zrození nového života. Zvířátka přivádějí na svět mláďata, začínají kvést stromy, tráva se po dlouhé zimě zelená a rostliny září všemi barvami. Jaro je také čas lidových tradic a zvyků, které si připomeneme. Těšit se můžeme na výlety do přírody, kde se budeme učit přírodu vnímat a také chránit. Všímáme si barev kolem nás, seznamujeme se se světem rostlin, nahlížíme do světa hmyzu. Zahrajeme na malého zahradníka, zasejeme semínka a dozvíme se, co všechno můžeme na zahrádce pěstovat. Velkou událostí bude také "Slet čarodějnic". Tato lidová tradice přináší dětem spoustu zajímavých zážitků. Svátek maminek využíváme k prohloubení citových vztahů k jednotlivým členům rodiny a k sobě navzájem.

U předškoláků podněcujeme zájem o učení, samostatnost a pocit radostného očekávání vstupu do 1. třídy.

Vzdělávací cíle bloku (co učitel u dítěte podporuje):

- vést děti k udržování tradic a lidových zvyků
- podporovat u dětí vyjádření pocitu lásky, souznění, sounáležitosti
- rozvíjet u dětí jazykové schopnosti a dramatické dovednosti
- rozvíjet estetické cítění a vyjádření prožitku slovy, hudbou a výtvarným ztvárněním
- prožívat vztah k přírodě, sounáležitost s přírodou živou a neživou, přírodu ochraňovat a úmyslně ji nepoškozovat
- posilovat u dětí vnímání jednotlivých vzájemných souvislostí a součástí koloběhu života /počasí, střídání ročních období atd./
- vzbudit v dětech zájem o živou a neživou přírodu
- prakticky pečovat o své okolí, vytvářet veselé, čisté a barevné prostředí
- využívat všechny své smysly, rozvíjet svou tvořivost a fantazii
- rozvíjet v dětech fyzickou zdatnost při pobytu na horách
- dbát na bezpečnost v dopravním provozu, na hřišti, zahradě i ve volné přírodě
- poznáváme naše okolí, návštěva knihovny, muzea, návštěva základních škol, SDH
- podněcovat děti k vyjádření svých zážitků
- rozvíjet schopnost vážit si života ve všech jeho formách, poznávat různé druhy zvířat a jejich mláďat
- rozvíjet schopnost komunikace s dětmi a dospělými
- rozvíjet schopnost orientace v základních matematických, početních a číselných pojmech a operacích
- rozvíjet jazykové a předčtenářské dovednosti (příprava na obě možné metody čtení)
- podporovat rozvoj slovní zásoby

Okruhy činností

- společenské, konstruktivní, kooperativní a tvořivé hry
- vyprávění a rozhovory na témata jaro, květiny, keře, stromy, zvířata, doprava, maminky
- setí semínek a pozorování růstu, péče o ně
- kresba, malba a další výtvarné činnosti na témata jaro, zvířata, maminka,
- výlety po okolí a ve městě – návštěvy škol, SDH, knihovny, muzea aj.
- nácviky písní a tanečků, rytmizace, poslechové a instrumentální činnosti
- nácviky básní a říkadel s rytmizací a doprovodnými pohyby
- vystřihování a nalepování
- otiskování různých materiálů, modelování, zdobení a dekorace netradičních materiálů
- vyhledávání dvojic obrázků, přiřazování a vytváření skupin na základě stejné vlastnosti, řešení labyrintů a bludišť, rozlišování hmatem, určování tvaru, množství, velikosti
- sledování divadelních představení, četba, dramatizace a vyprávění pohádek
- cvičení s náčiním a na nářadí
- denní cvičení zaměřené na průpravné cviky

- grafomotorická cvičení, obrázkové čtení, logopedické hry

Očekávané výstupy u předškoláků (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

Oblast: Dítě a jeho tělo

- přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů
- doprovázet pohyb zpěvem / při pohybových hrách, chůzi, rytmických činnostech/
- tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím
- vést stopu tužky při kresbě apod.
- samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, popř. polévku, používat ubrousek
- projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám

Oblast: Dítě a jeho psychika

- dorozumět se verbálně i nonverbálně/ používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty/
- předat vzkaz
- chápat jednoduché hádanky a vtipy
- poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu
- rozpoznat odlišnosti v detailech/ vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto/
- odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat
- rozlišit hmatem vlastnosti předmětů, určit tvar, materiál, počet, velikost
- záměrně si zapamatovat a vybavit prožité příjemné i nepříjemné pocity/např. vyprávět zážitky z výletu/viděné /např. květiny viděné na vycházce/, slyšené /např. zapamatovat si rytmus, melodii/
- pamatovat si postup řešení / např. postup jednoduché stavby, postup řešení labyrintu, určitý algoritmus, zapamatovat si umístění obrázku na konkrétním místě- pexeso/
- vyprávět příběh oporou/ pomocí obrázků, s dopomocí otázek/
- tvořivě využívat přírodní i netradiční tvořivé materiály při pracovních a výtvarných činnostech
- pochopit význam piktogramu
- napodobit základní geometrické tvary a znaky/ svislá čára, vodorovná čára, křížek, vlnovka, geometrické tvary atd. napodobit některá písmena, číslice
- rozlišovat roční období i jejich typické znaky
- orientovat se v časových údajích v rámci dne / dopoledne, odpoledne, poledne/
- rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase/noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu/
- rozumět a používat základní pojmy označující hmotnost/ lehký – těžký, lehčí - těžší atd./
- řešit labyrinty/ sledovat cestu/
- přicházet s vlastními nápady

- projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při nepochopení, zkoušet, experimentovat
- nechat se získat pro záměrné učení
- umět se rozhodovat o svých činnostech samostatně
- snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor
- hodnotit druhé, sebe hodnotit vzhledem k aktuální situaci a možnostem
- projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým

Oblast: Dítě a ten druhý

- rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání
- vyjednávat s dětmi i s dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení
- nepříjemný kontakt a komunikaci dokázat odmítnout
- bránit se projevům násilí jiného dítěte / nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu/
- nabídnout pomoc

Oblast: Dítě a společnost

- vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci
- rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat, co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy
- vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy
- cítit se plnohodnotným členem skupiny
- projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí
- všimnout si kulturních památek kolem sebe/ pomník, hrad, zámek, zajímavá stavba/

Oblast: Dítě a svět

- mít poznatky o zvycích kraje, přijmout tradici oslav
- zajímat se, co se v okolí děje, všimnout si dění změn ve svém okolí/ např. v přírodě/proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování/
- všimnout si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- Neekologické chování a postoje dospělých
- Nedostatečná pozornost k tomu, jak dítě řeší své spory a konflikty s druhým dítětem
- Neznalost zdravotního stavu a zdravotních problémů dítěte
- Omezený přístup ke knížkám
- Nerespektování rodinných forem oslav Velikonoc

5. Sluníčko se těší na prázdniny

A. Samá voda - závazné téma integrovaného bloku

(Doporučený okruh podtémat integrovaného bloku)

- Koloběh vody v přírodě
- Sladká voda – řeka – rybník
- Moře

B. Cestujeme - závazné téma integrovaného bloku

(Doporučený okruh podtémat integrovaného bloku)

- Doprava
- Jedeme, letíme, plujeme

C. Planeta Země - závazné téma integrovaného bloku

(Doporučený okruh podtémat integrovaného bloku)

- Kontinenty
- Všude žijí děti

D. Prázdniny jsou tu - závazné téma integrovaného bloku

(Doporučený okruh podtémat integrovaného bloku)

- Hrajeme si v přírodě

Charakteristika integrovaného bloku

Začíná léto, děti si rozvíjí pozitivní vztah a lásku k přírodě, k blízkému okolí, prožívají radost z krásného počasí. Využíváme možnost pobývat co nejvíce v prostředí zahrady nebo okolí mateřské školy. Podle počasí se co nejvíce činností přenáší právě tam. Povídáme si o tom, kam pojedeme nebo kam bychom chtěli na prázdniny. S tím neodmyslitelně souvisí bezpečnost silničního provozu, poznáváme dopravní prostředky, značky. Seznamujeme se s životem u vody – pramen, potok, řeka, moře, rybník, nádrž, přehrada-s vodními živočichy i s rostlinami kolem vody. Povídáme si o naší planetě, životě na ní v různých světadílech. Společně oslavujeme Den dětí. Blížící se konec školního roku prožíváme v duchu zábav, radostí a her. Povídáme si o letních radovánkách, o prázdninách.

Upozorňujeme na nebezpečí, která na nás číhají v době prázdnin u vody a ve volné přírodě. Rozvíjíme fyzickou zdatnost a vytrvalost a opakujeme si vše, co již umíme.

Loučíme se s předškoláky.

Vzdělávací cíle bloku (co učitel u dítěte podporuje):

- Vytvářet v dětech odpovědný postoj ke svému okolí, životnímu prostředí
- Podněcovat zájem dětí o vnímání přírodních a společenských odlišností
- Zprostředkovat dětem přiměřené informace o planetě Zemi
- Posilovat u dětí zvědavost a radost z objeveného prostřednictvím společných prožitků
- Dbát na bezpečnost v dopravním provozu, na hřišti, zahradě i ve volné přírodě
- Poznávat různé dopravní prostředky, seznamovat se s dopravními značkami
- Vytvářet u dětí povědomí o existenci nebezpečných a rizikových situací
- Při pobytu venku rozvíjet u dětí schopnosti využít vlastní kreativity a fantazie
- Učit se pracovat s encyklopediemi a další naučnou literaturou
- Zprostředkovat dětem informace o jiných kulturách a menšinách

Okruhy činností:

- hry s pravidly, konstruktivní hry, námětové hry
- kresba různými materiály na vlastní náměty
- rozhovory, vyprávění a dramatizace na téma voda, zvířata, doprava, bezpečnost
- vytváření z různých materiálů v ploše i do výšky
- skládání z papíru podle pokynů s důrazem na přesnost
- poslech a přečtení čteného textu i divadelních představení
- kresba, malba, modelování na základě prožitku/zvířecí postava, zámek atd./
- zpěv, hudebně pohybové, poslechové a instrumentální činnosti
- používání encyklopedií, vyhledávání v nich a vyhledávání na mapách
- skupinové výtvarné hry a pracovní činnosti
- vystřihování, nalepování a dotváření výtvarných prací
- kooperativní činnosti při sestavování celků z částí, při řešení labyrintů a bludišť
- denní cvičení s náčiním, využívání míčů, chůd, padáku ke koordinaci pohybu

Očekávané výstupy u předškoláků (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):*Oblast: Dítě a jeho tělo*

- běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze
- pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus
- napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena
- udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce
- znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici/dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci/
- vědět, jak se vyhnout nebezpečí, být opatrné, vědět kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat/
- bránit se projevům násilí

Oblast: Dítě a jeho psychika

- vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu
- poznat a vyhledat slova protikladného významu/ antonyma/, podobného významu/synonyma/, stejně znějící a slova různého významu/homonyma/
- znát, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit
- vnímat jednoduché písně, rýmy, popěvky v cizím jazyce
- rozpoznat odlišnosti v detailech/ vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino,
- udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech
- uplatňovat postřeh, rychlost
- vyjadřovat fantazijní představy
- navrhnout další varianty řešení / co by se stalo kdyby.../
- improvizovat a hledat náhradní řešení
- rozlišit některé jednoduché obrazné symboly, piktogramy, značky, umět je používat/např. číst piktogramy, pochopit obrázkové čtení/
- poznat některé hudební znaky
- rozlišovat vpravo-vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký předmět
- řešit labyrinty/ sledovat cestu/
- samostatně se rozhodnout v některých činnostech
- vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným/ jak by to šlo jinak, co by se stalo kdyby/ a verbalizovat je
- pochopit význam piktogramu/ např. chování v hromadném dopravním prostředku, znát význam elementárních dopravních značek a označení nebezpečí - zákaz rozdělování ohně, koupání, skákání do vody atd./
- umět kooperovat, dohodnout se s ostatními
- umět se přizpůsobit změnám
- odložit splnění osobních přání na pozdější dobu
- rozhodovat sám o sobě / o svém chování/

Oblast: Dítě a ten druhý

- spolupracovat s dospělým
- využívat neverbální komunikaci / úsměv, gesta, řeč těla apod./
- chápat, že každý jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené
- respektovat rozdílné schopnosti

Oblast: Dítě a společnost

- chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat
- být schopné přistoupit na jiný názor, porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu
- zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky/ např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vyjádřením s využíváním různých materiálů/

Oblast: Dítě a svět

- uvědomovat si, že jak svět přírody, tak i lidí je na různých částech planety různorodý a pestrý, a ne vždy šťastný
- mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur/ znát typické znaky některých významných národů-přírodní podmínky, oblečení, zvyky, strava, stavby, kde co roste nebo se pěstuje, žijí zvířata apod./
- mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru apod./ např. o koloběhu vody, střídání denních, a i ročních období, některých planetách/
- vědět, že se stále něco děje, že vše kolem plyne, vyvíjí se, proměňuje, běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat
- být citlivý k přírodě
- chápat základní pravidla chování pro chodce

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- Chybějící informace o tom, jak se chránit před nebezpečím hrozícím od neznámých lidí
- Nepřiměřené nároky na dítě
- Nerespektování individuálních schopností
- Prostředí, které nabízí málo možností ke spolupráci a komunikaci s druhým
- Nedostatek porozumění a ocenění

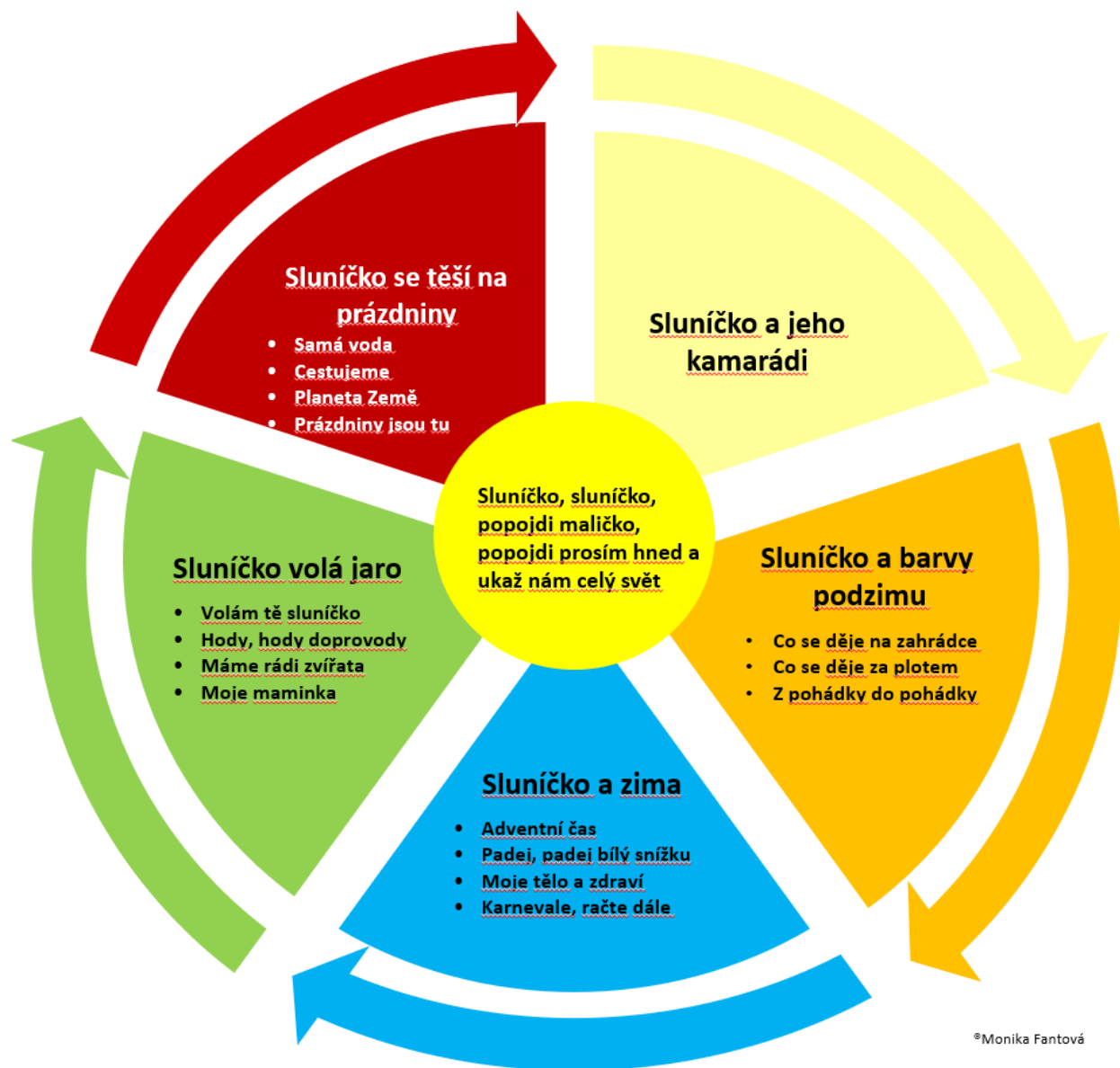
6.2. Pravidla pro tvorbu třídních vzdělávacích programů

Třídní programy vycházejí ze školního vzdělávacího programu, jsou rozpracovány a naplňovány ve vztahu ke konkrétní třídě.

Jejich součástí jsou

- identifikační údaje o třídě – charakteristika, zaměření-profilace třídy (důvody), počet dětí, věkové složení, jmenný seznam dětí – značky
- personální podmínky – jména učitelek, jejich kvalifikace, jména provozních zaměstnanců
- organizace – provozní doba, režim dne
- společně s dětmi vytvořená pravidla chování (zveřejněná i v šatně pro rodiče)
- věcné podmínky-specifika třídy, prostorové, nadstandartní vybavení, nedostatky ve vybavení
- vzdělávání dětí se specifickými potřebami (pokud ve třídě jsou)
- vzdělávání dětí s OŠD (pokud ve třídě jsou)
- vzdělávání dětí talentovaných (pokud ve třídě jsou)
- spoluúčast rodičů – konkrétně pro třídu
- spolupráce s poradenskými zařízeními
- spolupráce s dalšími odborníky
- popis rutinních činností (postupy při úklidu hraček, organizace hygieny, stolování atd.
- Integrované bloky a jejich charakteristika
- Vzdělávací cíle bloků a okruhy činností
- Tabulky s názvy témat z ŠVP a vlastních podtémat s časovými údaji
- Tabulky s rozvržením vzdělávací nabídky - týdenní plány včetně poznámek k evaluaci
- Tabulka k evaluaci – naplňování vzdělávacích cílů IB
- Tabulka - Pololetní hodnocení třídního vzdělávacího programu

6.3. Schéma Školního vzdělávacího programu

7. Evaluační systém a pedagogická diagnostika

Plán evaluace

Oblast hodnocení	Prostředky, formy, metody	Časový harmonogram	Odpovědnost
<u>Obsah vzdělávání:</u>			
- Naplňování cílů ŠVP	- Plánování integrovaných bloků - Diskuse na pedagogických radách - Průběžná analýza školní dokumentace	Dle ŠVP Dle plánu Průběžně	učitelky učitelky Ředitelka, zástupkyně
- Podpůrná opatření	- kontrola funkčnosti - konzultace - pedagogická rada	Pololetně Dle potřeby Dle plánu	Učitelky Učitelky Ředitelka, zástupkyně
<u>Realizace zdělávání:</u>			
- Každodenní vyhodnocování pedagog. činnosti (zhodnocení a pojmenování toho co bylo pro děti přínosem, rozvíjené kompetence	- Záznamy do třídnic- písemné přípravy, sebereflexe, hospitace	denně	Učitelky Ředitelka, zástupkyně
- Hodnocení integrovaného bloku (realizace vzdělávacích cílů, použité činnosti, rizika, co dělalo potíže dětem, doporučení, vazba na rodinu)	- písemná forma do evaluačního dotazníku v TVP - konzultace - pedagogická rada	Po ukončení integrovaného bloku	Učitelka Ředitelka, zástupkyně
			Učitelky

Oblast hodnocení	Prostředky, formy, metody	Časový harmonogram	Odpovědnost
- Hodnocení třídního programu (evaluace IB, hodnocení třídy, hodnocení dětí, sebehodnocení) - Spoluúčast rodičů	- písemná forma do tabulky v TVP, konzultace, pedagogická rada - pohovory, konzultační hodiny, třídní schůzky, dílničky, workshop - portfolio - klíčové kompetence	Pololetně (přelom leden a únor, červen) průběžně Dle potřeby a dle plánu tříd Průběžně celý rok Pololetně	Všichni Učitelky
<u>Kvalita podmínek:</u> - Materiální (kvalita zařízení, vybavení MŠ, kvantita spotřebního materiálu) - Životaspráva - kvalita stravování, denní režim, pobyt venku, odpočinek, pohyb - Psychosociální podmínky (kvalita prostředí, adaptace dětí, pravidla soužití, respektování přirozených potřeb dětí, pedagogický styl)	- Pozorování - pedagogická rada, - Inventarizace - Vybavení zahrady - Pedagogická rada - Hospitace - Sebehodnocení učitelů	Průběžně Dle plánu 1 x ročně Průběžně Dle plánu Dle plánu 1 x ročně	Ředitelka, školnice, školník, zástupkyně, učitelky Inventarizační komise Školnice, školník, ředitelka, zástupkyně Ředitelka, učitelky, vedoucí ŠJ Ředitelka, zástupkyně Učitelky,

Oblast hodnocení	Prostředky, formy, metody	Časový harmonogram	Odpovědnost
- personální - Organizace vzdělávacího procesu - Řízení MŠ – styl práce, motivace zaměstnanců, týmová spolupráce	- DVPP – analýza potřeb - Sebehodnocení - Spolupráce v kolektivu - Pedagogická rada - Provozní porady - Hodnotící dotazník	Dle potřeby Průběžně Průběžně Dle plánu Dle plánu 1 x ročně	Ředitelka, zástupkyně, Učitelky Ředitelka, zástupkyně Ředitelka, zástupkyně, Vedoucí ŠJ Ředitelka, zástupkyně Učitelky, provozní zaměstnanci, vedoucí ŠJ
<u>Výsledky z děláání:</u> - Zhodnocení průběhu vzdělávání z hlediska používaných metod a forem práce se záměry v této oblasti ŠVP - Hodnocení ŠVP	- Pozorování, vzájemné hospitace, konzultace pedagogů - Pedagogická diagnostika dítěte – klíčové kompetence - Záznamy o rozvoji dítěte - Rozhovory s rodiči - Hodnotící zpráva	Průběžně Pololetně Průběžně Dle potřeby 1 x 3 roky	Ředitelka, zástupkyně, učitelky Učitelka Učitelka Učitelka, ředitelka, zástupkyně Ředitelka, zástupkyně

Evaluace probíhá na úrovni školy i tříd. Sběr, zpracování a využívání informací probíhá pravidelně a systematicky. Veškeré písemné záznamy vypovídající o pokrocích dítěte v jeho rozvoji jsou důvěrné. Přístupné jsou pouze pedagogům a rodičům.